

## BIBLIOGRAFIA

- Abramowiczówna Z. (red.): *Słownik grecko-polski*, t. 2, PWN, Warszawa 1962.
- Adam A. *Approaches of public finance sustainability taking into account the current economic context*. Financial Studies 2015, vol. 19(1).
- Afonso A., Jalles J.T.: *The elusive character of fiscal sustainability*. Applied Economics 2016, vol. 48(28), DOI: 10.1080/00036846.2015.1128074
- Ahmad E., Brosio G., Tanzi V.: *Local Service Provision in Selected OECD Countries: Do Decentralized Operations Work Better?* IMF Working Paper 2008, WP 08/67, International Monetary Fund, Fiscal Affairs Department.
- Air Quality in Europe – 2020 Report* – EEA Report No 9/2020, Edited by European Environment Agency, Publications Office of the European Union, 2020.
- Alesina A., Hausmann R., Homme R., Stein E.: *Budget institutions and fiscal performance in Latin America*. Journal of Development Economics 1999, vol. 59 (2).
- Alesina A., Perotti R.: *Fiscal discipline and the budget process*. American Economic Review 1996, vol. 86 (2).
- Alesina A., Tabellini G.: *A Positive Theory of Fiscal Deficits and Government Debt*. Review of Economic Studies 1990, no. 57.
- Allers M.A., Elhorst J.P.: *Tax Mimicking and Yardstick Competition Among Local Governments in the Netherlands*. International Tax and Public Finance 2005, vol.12(4), s. 493–513.
- Altamimi H., Liu Q., Jimenez B.: *Not Too Much, Not Too Little: Centralization, Decentralization, and Organizational Change*. Journal of Public Administration Research and Theory, 2023, vol. 33(1).
- Angrist D.J., Pischke J.S.: *Mostly harmless econometrics: An empiricist's companion*, Princeton University Press, Princeton 2009.
- Ansoff H.I.: *Zarządzanie strategiczne*, PWE, Warszawa 1985.
- Aristovnik A.: *Fiscal Decentralisation in Eastern Europe: Trends and Selected Issues*. Transylvanian Review of Administrative Sciences 2012, no. 37E.
- Babcał V.: *Władza i finanse lokalne w Republice Słowackiej*, [w:] *Władza i finanse lokalne w Polsce i krajach ościennych*, E. Ruśkowski, B. Dolnicki (red.), Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz–Białystok–Katowice 2007.
- Bach S., Blöchliger H., Wallau D.: *The Spending Power of Sub-central Governments: A Pilot Study*. OECD Economics Department Working Papers 2009, no. 70.
- Bache I., Flinders M. (eds.): *Multi-level Governance*, Oxford University Press, Oxford 2004.
- Badanie sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego w świetle COVID-19*, Raport, Bank Gospodarstwa Krajowego, wrzesień 2020, <https://prowly-uploads.s3.eu-west-1.amazonaws.com/uploads/5484/assets/238602/original-c2fab8324e7b472fb0c2a87db27b2554.pdf> (dostęp: 25.02.2023)
- Baglioni A., Cherubini U.: *Intertemporal budget constraint and public debt sustainability: the case of Italy*. Applied Economics 1993, vol. 25(2), DOI: 10.1080/00036849300000033
- Bahl R., Bird R.M.: *Fiscal Decentralization and Local Finance in Developing Countries*. Development from Below, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, UK, Northampton, MA, USA 2018.
- Bai G., Anderson G.F.: *A more detailed understanding of factors associated with hospital profitability*. Health Affairs 2016, vol.35(5), <https://doi.org/10.1377/hlthaff.2015.1193>.
- Banaszewska M.: *Side Effects of Fiscal Rules: A Case of Polish Local Self-Government*. Economics and ess Review 2018, vol. 1(4), <https://doi.org/10.18559/ebr.2018.1.6>

- Bandaogo M.S.: *Fiscal Rules in Times of Crisis*. Research & Policy Briefs From the World Bank Malaysia Hub, July 2020.
- Bank Światowy: *Polska: Sprawiedliwość i efektywność: Reforma mechanizmu wyrównawczego w Polsce Usługa świadczona na zasadzie zwrotu poniesionych kosztów, Raport 2: Potencjał fiskalny (wersja ostateczna)*, maj 2019.
- Bank Światowy: *Polska: Sprawiedliwość i skuteczność: Reforma systemu korekcyjno-wyrównawczego dla jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Część 1: Szacowanie potrzeb wydatkowych samorządów. Propozycja nowej metodologii dla Polski*, październik 2018.
- Banzhaf H.S., Walsh R.P.: *Do People Vote with Their Feet? An Empirical Test of Tiebout's Mechanism*. *American Economic Review* 2008, vol. 98.
- Barey P., Aklın M.: *The European Union Emissions Trading System reduced CO2 emissions despite low prices*, *PNAS* 2020, vol. 117(16), <https://www.pnas.org/doi/10.1073/pnas.1918128117>
- Barnhill Jr T.M., Kopits: *Assessing fiscal sustainability under uncertainty*. *Journal of Risk* 1998, vol. 6(4).
- Barro R. J.: (1989). *The Ricardian approach to budget deficits*. *Journal of Economic Perspectives* 1989, vol. 3(2).
- Bartczak I.D.: *Centralnie, a więc taniej i lepiej*, [www.cfo.cxo.pl](http://www.cfo.cxo.pl).
- Baskaran T.: *Fiscal Interactions in the Short and Long Run. Evidence from German Reunification*. *Journal of Economic Geography* 2020, vol. 20.
- Bauer K., Macuda M.: *Sprawozdanie finansowe jako źródło informacji dla interesariuszy restrukturyzowanego szpitala*. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu* 503, 2018.
- Będzieszak M.: *Opłaty w budżetach miast na prawach powiatów w Polsce – dodatkowe obciążenie społeczności lokalnej czy instrument równoważenia budżetów*. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu* 404, 2015.
- Bennett R.J.: *The Geography of Public Finance* [w:] *The Human Geography of Contemporary Britain*, J.R. Short, A. Kirby (eds.), Palgrave, London 1984.
- Bennett R.J.: *The Geography of Public Finance. Welfare under Fiscal Federalism and Local Government Finance*, Methuen, New York 1980.
- Benoist A.: *The First Federalist: Johannes Althusius*. *Telos. Critical Theory of the Contemporary* 2000, no. 118.
- Benz A., Papadopoulos Y.: *Governance and Democracy: Concepts and Key Issues*, [w:] *Governance and Democracy. Comparing National, European and International Experiences*, eidem (eds.), Routledge, New York 2007.
- Bewley T.F.: *Critique of Tiebout's Theory of Local Public Expenditures*. *Econometrica* 1981, Vol. 49, No. 3.
- Białek-Jaworska A., Jaworski R., Wachowiak A.: *Przychody pozabudżetowe a limit zadłużenia w jednostkach samorządu terytorialnego w Wielkopolsce*. *Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna* 2022, t. 62, <https://doi.org/10.14746/rrpr.2022.62.16>
- Bień-Kacała A.: *Zasada władztwa daninowego w Konstytucji RP z 1997 r.*, Wydawnictwo TNOiK „Dom Organizatora”, Toruń 2005.
- Biernacki K.: *Tax System Competition – Instruments and Beneficiaries*. *Ekonomia i Prawo – Economics and Law* 2014, vol. 13.
- Biondi Y.: *Accounting representations of public debt and deficits in European central government accounts: An exploration of anomalies and contradictions*. *Accounting Forum* 2016, vol. 40(3).
- Biondi Y.: *Public debt accounting and management in UK: Refunding or refinancing? Or, the strange case of Doctor Jekyll and Mr Hyde in the aftermath of the Global Financial Crisis*. *Accounting Forum* 2016, vol. 40(2).
- Bird R.M.: *Fiscal Federalism in Russia: A Canadian Perspective*. *Public Finance and Management* 2003, vol. 3(4).
- Bitner M., Sierak J.: *Ocena zdolności jednostek samorządu terytorialnego do finansowania projektów inwestycyjnych w perspektywie finansowej 2021–2027*. *Optimum Economic Studies* 2022, nr 4(110).

- Black D.: *On the Rationale of Group Decision-Making*. Journal of Political Economy 1948, vol. 56.
- Blanchard O.: *The Crisis: Basic Mechanisms, and Appropriate Policies*, IMF Working Paper WP/09/80, International Monetary Fund, Washington 2009.
- Blanchard O.J.: *Suggestions of a new set of fiscal indicators*. OECD Working Papers 1990, no. 79.
- Blöchliger H. (ed.): *Fiscal Federalism 2014: Making Decentralisation Work*, OECD Publishing, Paris 2013.
- Blöchliger H., Piñero-Campos J.M.: *Tax Competition Between Sub-central Governments*, OECD Working Papers on Fiscal Federalism 2011, no. 13.
- Boadway R., Mörk E.: *Division of Powers*, [w:] *Fiscal Federalism in Unitary States*, P. Molander (ed.), Springer Science – Business Media, New York 2004.
- Boadway R., Shah A.: *Fiscal Federalism. Principles and Practices of Multiorder Governance*, Cambridge University Press, Cambridge 2009.
- Boadway R., Tremblay J.F.: *Reassessment of the Tiebout Model*. Journal of Public Economics 2012, vol. 96(11–12).
- Boarnet M., Glazer A.: *Federal Grants and Yardstick Competition*. Journal of Urban Economics 2002, vol. 52(1).
- Boć J.: *Gmina w Belgii*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1993.
- Bocci C., Ferretti C., Lattarulo P.: *Spatial Interactions in Property Tax Policies Among Italian Municipalities*. Papers in Regional Science 2019, vol. 98.
- Bohn H.: *The sustainability of budget deficits with lump-sum and with income-based Taxation*. Journal of Money, Credit and Banking 1991, vol. 23(3).
- Bohn H.: *The sustainability of budget deficits in a stochastic economy*. Journal of Money, Credit, and Banking 1995, vol. 27(1).
- Bohn H.: *Are stationarity and cointegration restrictions really necessary for the intertemporal budget constraint?* Journal of Monetary Economics 2007, vol. 54.
- Bonfatti A., Forni L.: *Fiscal rules to tame the political budget cycle: Evidence from Italian municipalities*. European Journal of Political Economy 2019, vol. 60, <https://doi.org/10.1016/j.ejpoleco.2019.06.00>
- Borodo A.: *Władztwo finansowe samorządu terytorialnego – zagadnienia ogólne*, [w:] *Księga Jubileuszowa Profesora Marka Mazurkiewicza. Studia z dziedziny prawa finansowego, prawa konstytucyjnego i ochrony środowiska*, R. Mastalski (red.), Oficyna Wydawnicza „UNIMEX”, Wrocław 2001.
- Brühlhart M., Bucovetsky S., Schmidheiny K.: *Taxes in Cities*, [w:] *Handbook of Regional and Urban Economics*, vol. 5, G. Duranton, V. Henderson, W. C. Strange (eds.), Elsevier, Amsterdam– Oxford 2015
- Bryndziak S., *Konkurencja podatkowa wśród krajów Unii Europejskiej na przykładzie podatku dochodowego od osób prawnych*. Acta Universitatis Lodziensis. Folia Oeconomica 2013, nr 279.
- Brzozowska K.: *Idea zrównoważonego rozwoju na rynku obligacji*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 478, 2017.
- Buchanan J.M.: *Finanse publiczne w warunkach demokracji. Systemy fiskalne a decyzje indywidualne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997.
- Buchanan J.M.: *The Limits of Liberty: Between Anarchy and Leviathan*, The University of Chicago Press, Chicago 1975.
- Buchanan J.M., Tullock G.: *The Calculus of Consent. Logical Foundations of Constitutional Democracy*, University of Michigan Press, Ann Arbor 1962.
- Budzeń D., Edwarczyk B., Marchewka-Bartkowiak K.: *Koncepcja ALM (Asset and Liability Management) – diagnoza i analiza wykorzystania w jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce*, Wolters Kluwer sp. z o.o., Warszawa 2022.
- Budzeń D., Edwarczyk B., Marchewka-Bartkowiak K.: *Zarządzanie majątkiem i długiem lokalnym*, CeDeWu, 2021.
- Budzeń D., Kańduła S.: *Oplaty lokalne. Niewykorzystane źródło dochodów gmin wiejskich w Polsce?* Studia BAS 2021, nr 1(65).

- Budzeń D., Marchewka-Bartkowiak K.: *Sovereign asset and liability management (SALM): Perspective of pandemic COVID-19 outbreak in OECD countries, including Poland*. *Studies in Logic, Grammar and Rhetoric* 2022, vol. 67(80), doi: 10.2478/slgr-2022-0015.
- Budzeń D., Marchewka-Bartkowiak K.: *Wydatki Zrównoważone Środowiskowo w Budżetach Lokalnych w Polsce*. *Optimum Economic Studies* 2022, vol. 3, no. 109, <https://doi.org/10.15290/o.es.2022.03.109.04>.
- Budzeń D., Marchewka-Bartkowiak K., „Zielone” wydatki samorządowe w obliczu europejskiej taksonomii zrównoważonego rozwoju – nowe propozycje klasyfikacyjne, [w:] *Zielone Finanse 2022*, L. Kotecki, M. Grabowski (red.), Warszawa 2022, Raport\_Zielone\_Finanse (1).pdf
- Burnside C. (ed.): *Fiscal sustainability in theory and practice. A handbook*, The World Bank, Washington, D.C. 2005.
- Burzyńska M.: *Ochrona depozytów w świetle ustawy o usługach płatniczych*, [w:] *Problemy współczesnej bankowości*, W. Góralczyk (red.), Wolters Kluwer SA, Warszawa 2014.
- Calmfors L.: *Fiscal frameworks and fiscal sustainability in the Nordics*, Nordic Council of Ministers, Copenhagen 2020.
- Cangoz M.C., Boitreaud S., Dychala C.B.: *How Do Countries Use an Asset and Liability Management Approach? A Survey on Sovereign Balance Sheet Management*, The World Bank Policy Research Working Paper 2018/8624.
- Caupers J., Moniz A.R., Fonseca I.C., de Seves A.L.: *Portugalia* [w:] *Samorząd terytorialny w Polsce i Portugalii. Analiza prawnoporównawcza*, B. Dolnicki (red.), Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
- Cerniglia F.: *Decentralization in the public sector: quantitative aspects in federal and unitary countries*. *Journal of Policy Modeling* 2003, vol. 25(8).
- Chalk N., Hemming R.: *Assessing fiscal sustainability in theory and practice*. IMF Working Papers 2000, WP/00/81.
- Charbit C.: *Governance of Public Policies in Decentralised Contexts: The Multi-level Approach*. OECD Regional Development Working Papers 2011/04, OECD Publishing.
- Chatry I.: *Subnational Finance and Territorial Reforms Regional Development Policy Division OECD*, conference presentation: *Fiscal Decentralisation and Subnational Finance: Strengthening Local Level Capacity*, Mykolaiv, Ukraine, 15 March 2017, <https://www.oecd.org/regional/regional-policy/Fiscal-decentralisation-and-subnational-finance-ENG.pdf> (dostęp: 26.02.2023).
- Chen P-F.: *US fiscal sustainability and the causality relationship between government expenditures and revenues: a new approach based on quantile cointegration*. *Fiscal Studies* 2016, vol. 37(2).
- Climate Finance*, Jason Fernando, 2020.
- Chlipala M.: – Państwo i Społeczeństwo 2005, nr 1.
- Chluska, J.: *Nowe wyzwania zarządzania strategicznego w podmiotach leczniczych–szpitalach*. *Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej Zarządzanie* 2016, nr 23.
- Chluska J.: *Wynik finansowy samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w świetle nowych uregulowań prawnych*, *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu* 251, 2012. Nr 251, 96-104.
- Chmiel B., Pawłowska B., Szmelter-Jarosz A.: *Mobility-as-a-Service as a Catalyst for Urban Transport Integration in Conditions of Uncertainty*. *Energies* 2023, vol. 16(4), <https://doi.org/10.3390/en16041828>.
- Chmielewska L.: *Johannes Althusius: pierwszy teoretyk federalizmu*. *Doctrina. Studia Społeczno-Polityczne* 2012, nr 9.
- Cholewa-Wiktor M., Sitko-Lutek A.: *Wykorzystanie benchmarkingu i outsourcingu w zarządzaniu szpitalem publicznym*, Wydawnictwo Politechniki Lubelskiej, Lublin 2020.
- Clark G.L.: *A Theory of Local Autonomy*. *Annals of the Association of American Geographers* 1984, no. 74(2).
- Co zakłada pakiet Fit for 55, <https://www.euractiv.pl/section/polityka-wewnetrzna-ue/news/fit-for-55-pakiet-oze-timmermans-komisja-europejska-ursula-von-der-leyen-ets->

- cbam-emisje-co2-zmiany-klimatu-prawo-klimatyczne-korolec/ (dostęp 02.03.2023)
- Coase R.H.: *The New Institutional Economics*. Journal of Institutional and Theoretical Economics 1984, no. 140(1).
- Coates D.: *Tax Competition Among Jurisdictions with Public and Private Employment*. National Tax Journal 1993, vol. 46.
- Collard F., Habib M., Rochet J.-C.: *Sovereign debt sustainability in advanced economies*. Journal of the European Economic Association 2015, vol. 13(3), DOI: 10.1111/jeea.12135.
- Commission Delegated Regulation (EU) 2016/778 of 2 February 2016 supplementing Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council with regard to the circumstances and conditions under which the payment of extraordinary ex post contributions may be partially or entirely deferred, and on the criteria for the determination of the activities, services and operations with regard to critical functions, and for the determination of the business lines and associated services with regard to core business lines (OJ L 131, 20.5.2016, 41–47).
- Cremer H., Gahvari F.: *Tax Evasion, Fiscal Competition and Economic Integration*. European Economic Review 2000, vol. 44.
- Crook R.C., Manor J.: *Conclusion Chapter*, [w:] *Democracy and Decentralisation in South Asia and West Africa. Participation, Accountability and Performance*, Cambridge University Press, Cambridge 1998.
- Crosby A., Robbins D.: *Mission impossible: monitoring municipal fiscal sustainability and stress in Michigan*. Journal of Public Budgeting, Accounting and Financial Management 2013, vol. 25(3).
- Crucq P., Hemminga H.J. (2007): *Decentralization and Economic Growth per capita in Europe*, Groningen: University of Groningen, Science Shop of Economics and Business, EC 178.
- Ćwiąkała-Małyś A., Durbajto-Mrowiec M., Łagowski P.: *Diagnostyka efektywności wykorzystania zasobów lecznictwa szpitalnego*, E-Wydawnictwo Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa. Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2020.
- Czekaj M., Wiktorzak M.: *Wpływ zmian w zakresie opodatkowania podatkiem dochodowym osób fizycznych na dochody jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Ujęcie historyczne oraz prognostyczne* (referat nieopublikowany, wygłoszony na konferencji: Samorząd terytorialny w dobie turbulentnych zmian otoczenia w 2022 r.).
- Czyżewski D.: *System handlu emisjami CO2 Unii Europejskiej. Historia, funkcjonowanie, Polska*, [https://orka.sejm.gov.pl/opinie9.nsf/dok%3FOpenAgent%26826\\_\\_20220408&cd=8&hl=pl&ct=clnk&gl=pl&client=safari](https://orka.sejm.gov.pl/opinie9.nsf/dok%3FOpenAgent%26826__20220408&cd=8&hl=pl&ct=clnk&gl=pl&client=safari) (dostęp: 2.03.2023).
- Dabla-Norris E.: *The challenge of fiscal decentralisation in transition countries*. Comparative Economic Studies 2006, vol. 48, s. 100–131.
- Dane Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego [https://www.knf.gov.pl/publikacje\\_i\\_opracowania/dane\\_statystyczne](https://www.knf.gov.pl/publikacje_i_opracowania/dane_statystyczne) [15.02.23].
- Danisewicz P., Lee C.H., Schaeck K.: *Private deposit insurance, deposit flows, bank lending, and moral hazard*. Journal of Financial Intermediation 2022, vol. 52, 100967, <https://doi.org/10.1016/j.jfi.2022.100967>
- Dańska-Borsiak B. (red.): *Dynamiczne modele panelowe w badaniach ekonomicznych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2011.
- Das U.S., Lu Y., Papaioannou M.G., Petrova U.: *Sovereign Risk and Asser and Liability Management – Conceptual Issues*. IMF Working Paper 2012, vol. 12(241).
- Daszyńska Z.: *Zarys ekonomii społecznej*, Nakładem Księgarni Polskiej, Lwów 1898.
- de Biase P., Dougherty S.: *The past and future of subnational fiscal rules: An analysis of fiscal rules over time*. OECD Working Papers on Fiscal Federalism 2022, no. 41, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/d2798c9e-en>
- de Mello L., Jalles J.: *Decentralisation and the Environment: Survey-Based and Cross-Country Evidence*. Research in Economics and Mathematics Working Papers 0215, no. March (2022).

- Dębowska-Romanowska T.: *Prawo finansowe – część konstytucyjna wraz z częścią ogólną*, C.H. Beck, Warszawa 2010.
- Dechezleprêtre A., Rivers N., Stadler B.: *The Economic Cost of Air Pollution: Evidence from Europe*. OECD Economic Department Working Papers 2019, no. 1584.
- Dejong D.N., Nankveris J.C., Savin N.E., Whiteman C.H.: *The power problem of unit root tests in time series with autoregressive errors*. Journal of Econometrics 1992, vol. 53.
- Delgado F., Lago-Peñas S., Mayor M.: *On the Determinants of Local Tax Rates. New Evidence from Spain*. Contemporary Economic Policy 2015, vol. 33.
- Delgado F., Mayor M.: *Tax Mimicking Among Local Governments. Some Evidence from Spanish Municipalities*. Portuguese Economic Journal 2011, vol. 10.
- Deloitte: *ESG in the Public Sector*, 2020, <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ie/Documents/PublicSector/ie-gps-sustainability-in-government-and-public-services.pdf> (dostęp: 02.03.2023)
- Derek M.: *Funkcja turystyczna jako czynnik rozwoju lokalnego w Polsce*. Rozprawa doktorska. Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2008.
- Derek M., Kowalczyk A., Swianiewicz P.: *Wpływ turystyki na sytuację finansową i rozwój miast w Polsce (na przykładzie miast średniej wielkości)*. Prace i Studia Geograficzne 2005, t. 35.
- Diaz-Serrano L., Meix-Llop E.: *Decentralization and the quality of public services: Crosscountry evidence from educational data*. Environment and Planning 2019, C: Politics and Space, vol. 37(7), s. 1296–1316 <https://doi.org/10.1177/2399654418824602>
- Dick-Sageo Ch.: *Decentralization for improving the provision of public services in developing countries: A critical review*. Cogent Economics & Finance 2020, no. 8.
- Directive 2014/49/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on deposit guarantee schemes (OJ L 173, 12.6.2014, 149–178).
- Długoterminowa Strategia Renowacji Budynków. Wspieranie Renowacji Krajowego Zasobu Budowlanego*. Warszawa, 2022. <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/dlugoterminowa-strategia-renowacji>.
- Dobrzyńska R., Shakhniuk Z.: *Endogeniczne czynniki jakościowe w ocenie zdolności kredytowej spółek i jednostek samorządu terytorialnego*. Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów, Szkoła Główna Handlowa 2008, z. 86.
- Dorociak M.: *Interes publiczny w przymusowej restrukturyzacji*. Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny 2022, t. 84, nr 1, <https://doi.org/10.14746/rpeis.2022.84.1.6>
- Doroszewski W. (red.): *Słownik języka polskiego*, <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/>
- Dowding K., John P.: *Exiting Behavior Under Tiebout Conditions: Towards a Predictive Model*. Public Choice 1996, vol. 88(3–4).
- Dowgier R., *Zakres władztwa podatkowego gmin w prawie Rzeczypospolitej Polskiej w świetle standardów wynikających z Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego*, [w:] Europejska Karta Samorządu Lokalnego a prawo samorządu terytorialnego, M. Ofiarska (red.), Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2015.
- Downs A.: *An Economic Theory of Democracy*, Harper & Row Publishers, New York 1957.
- Dubas-Jakóbczyk K., Kozieł A.: *European Union Structural Funds as the Source of Financing Health Care Infrastructure Investments in Poland—A Longitudinal Analysis*. Frontiers in Public Health 2022, vol. 10.
- Dylewski M. in.: *Finanse samorządowe – narzędzia, decyzje, procesy*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
- Dylewski M.: *Płynność finansowa jako wyznacznik decyzji dotyczących zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego w warunkach przewidywanej zmienności otoczenia*, [w] *Szacowanie poziomu zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego w warunkach zwiększonego ryzyka utraty płynności finansowej*, E. Denek, Red. M. Dylewski (red.), Difin, Warszawa 2013.
- Dylewski M., Filipiak, B.: *Ryzyko w działalności jednostek samorządu terytorialnego w nowych uwarunkowaniach prawnych*. Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego 2019, nr 7, <https://doi.org/10.34862/rbm.2013.3>.

- Dziawgo L.: *Zielony rynek finansowy. Ekologiczna ewolucja rynku finansowego*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2010.
- Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 306/41 z 23.11.2011
- Dziobek C., Mangas C.G., Kufa P.: *Measuring Fiscal Decentralization – Exploring the IMF’s Databases*. IMF Working Paper 2011, no. 126.
- Ebel R.D., Yilmaz S.: *On the Measurement and Impact of Fiscal Decentralisation*. World Bank Policy Research Working Paper 2002, 2809, [www.decentralization.org](http://www.decentralization.org).
- Edwards D.V., Lippucci A.: *Practicing American Politics: An Introduction to Government*, Worth Publisher, New York 1998.
- Edwards J., Keen M.: *Tax Competition and Leviathan*. *European Economic Review* 1996, vol. 40.
- Elliott G., Rothenberg T., Stock J.: *Efficient tests for an autoregressive unit root*. *Econometrica* 1996, vol. 64(4).
- Etel L.: Dowgier R.: *Podatki i opłaty lokalne. Czas na zmiany*, Wydawnictwo Temida2, Białystok 2013.
- Etel L.: *Granice władztwa podatkowego jednostek samorządu terytorialnego w świetle art. 168 Konstytucji*, [w:] *Konstytucyjne uwarunkowania tworzenia i stosowania prawa finansowego i podatkowego*, P.J. Lewkowicz, J. Stankiewicz (red.), Wydawnictwo Temida2, Białystok 2010.
- EU carbon price tops €100 a tonne for first time <https://www.ft.com/content/7a0dd553-fa5b-4a58-81d1-e500f8ce3d2a> (dostęp: 04.03.2023)
- European Commission: *Medium-Term Budgetary Frameworks. A contribution to definitions and identification of good practices*, [https://www.euifis.eu/images/MTBF\\_PAPER.pdf](https://www.euifis.eu/images/MTBF_PAPER.pdf)
- European Committee of the Regions i OECD: *The impact of the COVID-19 crisis on regional and local governments: Main findings from the joint CoR-OECD survey. 2020*. <https://cor.europa.eu/en/events/Documents/ECON/fb952497-en.pdf>
- European Court of Auditors: *Special report 16/2021: Common Agricultural Policy and climate: Half of EU climate spending but farm emissions are not decreasing*, Luxembourg: Curia Rationum European Court of Auditors.
- European Court of Auditors: *The 2021-25 strategy of the European Court of Auditors*. Luxembourg: Curia Rationum European Court of Auditors.
- Eurostat: *Structure of government debt*, Statistics Explained, 2017, [http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Structure\\_of\\_government\\_debt](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Structure_of_government_debt) (dostęp: 17.02.2018).
- Eyraud L., Debrun X., Hodge A., Lledo V., Pattillo C.: *Second-Generation Fiscal Rules: balancing Simplicity, Flexibility, and Enforceability*, IMF Staff Discussion Notes, International Monetary Fund, Washington DC 2018.
- Eyraud L., Hodge A., Ralyea J., Reynaud J.: *How to Design Subnational Fiscal Rules: A Primer*, IMF 2020.
- Famulska T., Dziemianowicz R., Biernacki K., Rogowska-Rajda B.: *Wydajność fiskalna podatkowych źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego w Polsce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2019.
- Fan J., Arghyrou M.G.: *UK Fiscal Policy Sustainability, 1955–2006*. The Manchester School 2013, vol. 81(6).
- Feld L.P., Frey Ch., Schaltegger Ch.A., Schmid L.A.: *Fiscal Federalism and Income Inequality: An Empirical Analysis for Switzerland*. *Journal of Economic Behavior & Organization* 2021, vol. 185.
- Felis P., Patrzalek L., Bem A., Bernardelli M., Malinowska-Misiąg E., Olejniczak J., Kowalska M.: *Polityka polskich samorządów gminnych w zakresie opodatkowania nieruchomości*, SGH, Warszawa 2022.
- Fernandez-Aguado P.G., Martinez E.T., Ruíz R.M., Urena A.P.: *Evaluation of European Deposit Insurance Scheme funding based on risk analysis*. *International Review of Economics & Finance* 2022, vol. 78, <https://doi.org/10.1016/j.iref.2021.11.013>
- Filipiak B.: *Dylematy pomiaru potencjału finansowego jednostek samorządu terytorialnego – dobór czynników i ich pomiar*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 452, 2016.

- Filipiak B.Z.: *Indywidualny wskaźnik zadłużenia jako determinanta oceny kondycji finansowej jednostki samorządu terytorialnego*. *Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy* 2018, nr 4(56).
- Filipiak B.Z.: *Wykorzystanie statystyki publicznej do oceny stabilności finansowej jednostek samorządu terytorialnego*. *Wiadomości Statystyczne* 2016, nr 11.
- Filipiak B., Dylewski M.: *Prognoza kwoty długu publicznego w jednostkach samorządu terytorialnego*. *Finanse Komunalne* 2005, nr 11.
- Filipiak B.Z., Kluza K.: *Political Business Cycle in Local Governments in Transition and Developing Economies. Literature Review and Empirical Study for Poland*. *Lex Localis–Journal of Local Self–Government* 2022, vol. 20(4).
- Filipiak B., Wyszowska D.: *Stabilność fiskalna w krajach UE*. *Wiadomości Statystyczne*. *The Polish Statistician* 2022, nr 8.
- Fiscal Decentralization and the Challenge of Hard Budget Constraints*, J. Rodden, G. Eskeland, J. Litvack (eds.), MIT Press, 2003.
- Flammer C.: *Corporate green bonds*. Working Paper 2018, SSRN 3125518.
- Flejterski S., Ziolo M.: *Centralizacja i decentralizacja zadań publicznych w świetle wybranych rozwiązań europejskich. Próba oceny*. *Studia Regionalne i Lokalne* 2008, nr 3.
- Fölscher A.: *Balancing Act: Fiscal Responsibility, Accountability and the Power of the Purse*. *OECD Journal on Budgeting* 2006, vol. 6 (2)..
- Foremny D.: *Sub-national deficits in European countries: The impact of fiscal rules and tax autonomy*. *European Journal of Political Economy* 2014, vol. 34, <https://doi.org/10.1016/j.ejpepoleco.2014.01.003>
- Franek S.: *Zróżnicowanie reguł fiskalnych dla jednostek samorządu terytorialnego w krajach Unii Europejskiej*, *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu* 485, 2017, <https://doi.org/10.15611/pn.2017.485.10>
- Franek S.: *Konsekwencje kryzysu COVID-19 dla finansów jednostek samorządu terytorialnego w krajach UE*. *Optimum. Economic Studies* 2022, t. 3(109).
- Franek S., Postuła M.: *Pomiar siły instrumentów fiskalnych oraz ich skuteczność w poprawie stabilności finansów publicznych w krajach Unii Europejskiej*. *Materiały i Studia NBP* 2019, nr 334.
- Freire M.E., Kopanyi M.: *Asset and debt management for cities*, Working Paper, Cities that Work, International Growth Centre, June 2018.
- Frey B.S., Eichenberger R.: *The New Democratic Federalism for Europe – Functional, Overlapping and Competing Jurisdictions*, Edward Elgar Publishing Limited, Cheltenham 1999.
- Fuest C., Huber B.: *Tax Competition and Tax Coordination in Median Voter Model*. *Public Choice* 2001, vol. 107.
- Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/pl/sheet/214/fundusz-na-rzecz-sprawiedliwej-transformacji> (dostęp: 02.03.2023)
- Funkcjonowanie szpitali w warunkach pandemii COVID-19. (2022). Najwyższa Izba Kontroli, KZD.430.006.2021, Nr ewid. 154/2021/P/21/055/KZD.
- Ge W., Liu M.: *Corporate social responsibility and the cost of corporate bonds*. *Journal of Accounting and Public Policy* 2015, vol. 34(6).
- Geis M.E.: *Konstytucyjne podstawy samorządu gminnego*, [w:] *Organizacja i funkcjonowanie samorządu terytorialnego w Polsce i w Niemczech. Analiza prawnoporównawcza*, J. Jagoda (red.), C.H. Beck, Warszawa 2018.
- Geisler R.: *Germany*, [w:] *Local Public Finance in Europe. Country Reports*, R. Geisler, G. Hammerschmid, Ch. Raffer (eds.), Hertie School, Bertelsmann Foundation, 2019.
- Gellin B.G., Qadri F.: *Preparing for the unpredictable: The continuing need for pandemic influenza preparedness*. *Vaccine* 2016, vol. 34(45).
- Gendźwiłł A.: *Zdecentralizowana adaptacja? Opinie władz lokalnych o zmianach klimatu i lokalnej polityce adaptacji do zmian klimatycznych*. *Studia Regionalne i Lokalne* 2017, t. 68(2).
- Gevorgyan A.V.: *Fiscal policy in transition economies: opportunities for sustainable development*. *International Journal of Society Systems Science* 2012, vol. 4(1).
- Głąbicka K., Grewiński M. (2003), *Europejska polityka regionalna*, Warszawa, Wydawnictwo „Elipsa”.



- Glinka B., Marta Postuła M., Radecka-Moroz K.: *Znaczenie transformacji energetycznej w rozwoju przedsiębiorstw*, [w:] *Transformacja energetyczna i klimatyczna – wybrane dylematy i rekomendacje*, Wydawnictwo UW, Warszawa 2021.
- Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie: *Turystyka w 2020 r.* Warszawa, Rzeszów 2021.
- Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie: *Turystyka w 2021 r.* Warszawa, Rzeszów 2022.
- Główny Urząd Statystyczny: *Działalność lecznicza zakładów lecznictwa uzdrowiskowego i stacjonarnych zakładów rehabilitacji leczniczej w 2020 roku*, *Informacje Sygnalne*, 09.06.2021. <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/zdrowie/zdrowie/dzialalnosc-lecznicza-zakladow-lecznictwa-uzdrowiskowego-i-stacjonarnych-zakladow-rehabilitacji-leczniczej-w-2020-roku,12,5.html>
- Główny Urząd Statystyczny: *Działalność lecznicza zakładów lecznictwa uzdrowiskowego i stacjonarnych zakładów rehabilitacji leczniczej w 2021 roku*, *Informacje Sygnalne*, 09.06.2022, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/zdrowie/zdrowie/dzialalnosc-lecznicza-zakladow-lecznictwa-uzdrowiskowego-i-stacjonarnych-zakladow-rehabilitacji-leczniczej-w-2021-roku,12,6.html>
- Gluchowski J., Pomorska A., Szołno-Koguc J. (red) (2007): *Uwarunkowania i bariery w procesie naprawy finansów publicznych*, KUL, Lublin.
- Glumińska-Pawlic J.: *Konstytucyjne gwarancje władztwa podatkowego jednostek samorządu terytorialnego. Teoria i praktyka*, [w:] *Aktualne problemy samorządu terytorialnego po 25 latach jego istnienia*, R.P. Krawczyk, A. Borowicz (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016.
- Gołębiowski G.: *Analiza rozszerzona*, [w] *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, G. Gołębiowski, A. Grycuk, A. Tłaczała, P. Wiśniewski (red.), Difin SA, Warszawa 2016.
- Golinowska S., Zabdyr-Jamróż M.: *Zarządzanie kryzysem zdrowotnym w pierwszym półroczu pandemii COVID-19. Analiza porównawcza na podstawie opinii ekspertów z wybranych krajów*. *Zdrowie Publiczne i Zarządzanie* 2020, t. 18(1).
- Gonet W.: *Pojęcie dochodów własnych w jednostkach samorządu terytorialnego*, *Finanse Komunalne* 2008, nr 1-2.
- Goodspeed T.J.: *Tax Competition, Benefit Taxes, and Fiscal Federalism*. *National Tax Journal* 1998, 51, vol.
- Gordon T., Dadayan L., Rueben K.: *State and local government finances in the COVID-19 era*. *National Tax Journal* 2020, vol. 73(3).
- Goss A., Roberts G.S.: *The impact of corporate social responsibility on the cost of bank loans*. *Journal of Banking & Finance* 2011, vol. 35(7).
- Groneck M.: *A golden rule of public finance or a fixed deficit regime? Growth and welfare effects of budget rules*. *Economic Modelling* 2010, vol 27(2).
- Grosse T.G.: *Polityka regionalna Unii Europejskiej. Przykład Grecji, Włoch, Irlandii, Polski*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2004.
- Grzegorzczak, M., Wolff G.: *Greeniums in sovereign bond markets*. Working Paper 2022, vol. 17, Bruegel, WP 17.pdf (bruegel.org).
- Gilbert G., Rocaboy Y.: *The Central Government Grant Allocation Problem in the Presence of Misrepresentation and Cheating*. *Economics of Governance* 2004, vol. 5(2).
- Guziejewska B.: *Decentralizacja fiskalna jako ograniczenie zjawiska Lewiatana*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2022.
- Guziejewska B.: *Normatywne versus pozytywne ujęcie decentralizacji fiskalnej a mierniki decentralizacji. Analiza na przykładzie wybranych krajów Europy Środkowo-Wschodniej*. *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe* 2018, vol. 21(1).
- Hachenberg B., Schiereck D.: *Are green bonds priced differently from conventional bonds?* *Journal of Asset Management* 2018, vol. 19(6).
- Hajdenberg A., Romeu R.: *Parameter estimate uncertainty in probabilistic debt sustainability analysis*, *IMF Staff Papers* 2010, vol. 57(1), DOI: 10.1057/imfsp.2009.25

- Handel uprawnieniami do emisji – opłaty za emisje* [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/qanda\\_21\\_3542](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/qanda_21_3542) (dostęp; 02.03.2023)
- Hassett K.A., Hubbard R.G., Jensen M.H.: *Tiebout and Competitiveness*, [w:] *Rethinking Competitiveness*, K.A. Hassett (ed.), The AEI Press, Washington 2012.
- Hausner J. (red.) (2005): *Administracja publiczna*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Hayek F.A.: *The Constitution of Liberty*, The University of Chicago, Chicago 1960.
- Heinemann-Grüder A., Keil S., Kössler K., Woelk J.: *Intergovernmental Relations: Meaning and Relevance for Conflict Management*, [w:] *Federalism and Conflict Management*, H. Buehler, S. Luther, M. Siegener (eds.), International Munich Federalism Days 2017, Hanns Seidel Foundation, Munich 2017.
- Hendel M.: *Przydatność wskaźników funkcji turystycznej w ocenie rozwoju turystycznego obszaru na przykładzie gminy Ustroń*. Zeszyty Naukowe. Organizacja i Zarządzanie 2016, t. 87.
- Hendrick R., Wu Y., Jacob B.: *Tax Competition Among Municipal Governments*. Urban Affairs Review 2007, vol. 43.
- Hewett R.S., Stephenson S.C.: *State Tax Revenues under Competition*. National Tax Journal 1983, vol. 36.
- Heyndels B., Vuchelen J.: *Tax Mimicking Among Belgian Municipalities*. National Tax Journal 1998, vol. 51.
- Hirota H., Yunoue H.: *Fiscal rules and creative accounting: Evidence from Japanese municipalities*. Journal of the Japanese and International Economies 2022, vol. 63, <https://doi.org/10.1016/j.jjie.2021.101172>
- Hirschman A.O.: *Exit, Voice, Loyalty. Responses to Declines in Firms, Organizations, and States*, Harvard University Press, Cambridge 1970.
- Holcombe R.G.: *Tax Policy from A Public Choice Perspective*. National Tax Journal 1998, vol. 51.
- Holmes M.J., Otero J., Panagiotidis T.: (2010). *Are EU budget deficits stationary?* Empirical Economics 2010, vol. 38(3).
- Hooghe L., Marks G.: *Types of Multi-Level Governance*. European Integration Online Papers (EIoP) 2001, vol. 5.
- Horosz P. (red.): *Skomercjalizowane szpitale w obrocie gospodarczym*, Wolters Kluwer, Warszawa 2012.
- <http://www.hospodarenieobci.sk/>
- [http://www.sodbtn.sk/obce/index\\_kraje.php](http://www.sodbtn.sk/obce/index_kraje.php)
- <https://data.europa.eu/data/datasets/fiscal-rules-database?locale=en>
- <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/czech-republic/main-executive-and-legislative-bodies>
- <https://kommunalwiki.boell.de/index.php/Haushaltsausgleich>
- [https://orka.sejm.gov.pl/opinie9.nsf/dok%3FOpenAgent%26826\\_20220408&cd=8&hl=pl&ct=clnk&gl=pl&client=safari](https://orka.sejm.gov.pl/opinie9.nsf/dok%3FOpenAgent%26826_20220408&cd=8&hl=pl&ct=clnk&gl=pl&client=safari) (dostęp; 02.03.2023)
- [https://statistik.hessen.de/sites/statistik.hessen.de/files/2022-06/tab13\\_finanzierungssalden\\_gem\\_2012-2021\\_06042022.xlsx](https://statistik.hessen.de/sites/statistik.hessen.de/files/2022-06/tab13_finanzierungssalden_gem_2012-2021_06042022.xlsx)
- <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/green-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/> (dostęp; 05.03.2023)
- [https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/2022/04/PD22\\_143\\_71137.html](https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/2022/04/PD22_143_71137.html)
- <https://www.gov.pl/web/finanse/budzety-jst>
- <https://www.land-hat-zukunft.de/kommunale-finanzaufsicht.html>
- <https://www.lex.pl/pakiet-fit-for-55-projekty-ue,21520.html> (dostęp; 02.03.2023)
- Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2015, (2015). Warszawa: PWC.
- Informacja o przyczynach i skutkach przymusowej restrukturyzacji wobec Idea Bank S.A., Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Warszawa 2020.
- Informacja o przyczynach i skutkach przymusowej restrukturyzacji wobec Getin Noble Bank S.A., Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Warszawa 2022.
- International Monetary Fund: *Fiscal Monitor: Helping People Bounce Back*. Washington, DC, October 2022.

- International Monetary Fund: *Fiscal Rules – Anchoring Expectations for Sustainable Public Finances*, 2009.
- International Monetary Fund: *Global Financial Stability Report – Navigating the High-Inflation Environment*. Washington, DC, October 2022.
- International Monetary Fund: *How to Manage Fiscal Risks from Subnational Governments*, Washington, DC, 2022.
- Ivanyna M., Shah A.: *How Close Is Your Government to Its People? Worldwide Indicators on Localization and Decentralization*, World Bank, Policy Research Working Paper 2012, no. 6138.
- Jackiewicz A.: *Samodzielność jednostek samorządu terytorialnego w państwie federalnym na przykładzie Republiki Austrii w wymiarze konstytucyjnoprawnym*. Przegląd Prawa Konstytucyjnego 2019, nr 2.
- Jajuga K.: *Zarządzanie ryzykiem*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2015.
- Jankovics L.: *Local government finances in Hungary: from the culprit of fiscal slippages to a source of stability?* Society and Economy 2016, vol. 38(4).
- Jarczuk-Guzy M., *Zjawisko konkurencji podatkowej w obszarze opodatkowania dochodów korporacyjnych*. Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach 2016, nr 271.
- Jasiński B.: *Turbulencja otoczenia*, [w:] *Zarządzanie przedsiębiorstwem w turbulentnym otoczeniu*, R. Krupski (red.), Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2005.
- Jasiński L.J.: *Gospodarka i teoria ekonomiczna po kryzysie*. Studia Ekonomiczne 2009, nr 3-4.
- Jastrzębska M.: *Decentralizacja finansów publicznych w Polsce a system finansowy samorządu terytorialnego*. Gospodarka Narodowa 2002, vol. 7-8.
- Jastrzębska M.: *Determinanty (nie)przejrzystości finansów samorządowych*. Optimum Economic Studies 2022, nr 3(109).
- Jastrzębska M.: *Polityka budżetowa jednostek samorządu terytorialnego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2005.
- Jedynak N.: *Centralizacja*, www.mfiles.ae.krakow.pl.
- Jegorow D., Przyłuska-Schmitt J.: *Liquidation of Micro-Enterprises as a Seasonal Phenomenon: Evidence from Poland*. WSEAS Transactions on Business and Economics 2022, vol. 19.
- Ji H., Ahn J., Chapman J.: (2016). *The role of intergovernmental aid in defining fiscal sustainability at the sub-national level*. Urban Studies 2016, vol. 53(14), DOI: 10.1177/0042098015601600
- Jochimsen B., Raffer Ch.: *Local Government Fiscal Regulation in the EU: The Impact of Balanced Budget Rules*, ZBW – Leibniz Information Centre for Economics, Kiel, Hamburg 2020.
- John J., Kurian N.J.: *Sub-national fiscal sustainability in a globalised setting*. Cambridge Scholars Publishing, Cambridge, UK 2009.
- Journal of the Japanese and International Economies 2022, Vol. 63, <https://doi.org/10.1016/j.jjie.2021.101172>
- Kańduła S.: *Polski ład z perspektywy samodzielności finansowej jednostek samorządu terytorialnego*, [w:] *Polski ład a opodatkowanie dochodów. Ujęcie prawne, finansowe i ekonomiczne*, E. Małecka-Ziembińska (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Poznań 2023. <https://doi.org/10.18559/978-83-8211-162-0/5>.
- Kańduła S.: *The Efficiency of Fiscal Equalization. The Case Study of Municipalities in Poland*. Lex Localis–Journal of Local Self-Government 2017, vol. 15(4).
- Kańduła S.: *Wyrównywanie dochodów gmin warunkiem ich zrównoważonego rozwoju?* Studia Oeconomica Posnaniensia 2017, vol. 5(5).
- Kańduła S., Przybylska J.: *Financial instruments used by Polish municipalities in response to the first wave of COVID-19*. Public Organization Review 2021, vol. 21(4).
- Kańduła S., Przybylska J.: *Odpowiedź polskich gmin na pierwszą falę kryzysu COVID-19* [w:] *Gospodarka w cieniu pandemii COVID-19*, S. Kańduła, J. Przybylska (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2022. <https://doi.org/10.18559/978-83-8211-104-0/4>

- Kańduła S., Śmiechowicz J.: *Podatki i opłaty lokalne w kontekście międzygminnych nierówności dochodowych*. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio H—Oeconomia 2016, vol. 50(1).
- Kantorowicz J.: *Electoral systems and fiscal policy outcomes: Evidence from Poland*. European Journal of Political Economy 2017, vol. 47.
- Karkowski T.A.: *Świadczenia szpitalne w powiązaniu z procesami zaopatrzenia medycznego i nie-medycznego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
- Kasamatsu S., Kishishita D.: *Tax Competition and Political Agency Problems*. Canadian Journal of Economics 2021, vol. 54.
- Kautsch M. (red.): *Zarządzanie w opiece zdrowotnej. Nowe wyzwania*, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
- Keilmann U.: *Die kommunale Finanzsituation in Hessen. Das Land als Partner der Kommunen*, [https://www.uni-speyer.de/fileadmin/Lehrende/Ulrich\\_Keilmann/22Keilmann-KommunaleFinanzsituationinHE.pdf](https://www.uni-speyer.de/fileadmin/Lehrende/Ulrich_Keilmann/22Keilmann-KommunaleFinanzsituationinHE.pdf)
- Kiełczewski D.: *Koncepcja zintegrowanej teorii ekonomicznej zrównoważonego rozwoju. Między mainstreamem a heterodoksją ekonomiczną*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2021.
- Kim D.: *Do Local Policy Networks Deter the Race to the Bottom in Environmental Regulation? The Case of South Korea*. Environment and Planning C: Government and Policy 2011, vol. 29(6), <https://doi.org/10.1068/c1158j>.
- Kim J., Lotz J., Blöchliger H. (eds.): *Measuring Fiscal Decentralisation Concepts and Policies*, OECD, Paris, Korea Institute of Public Finance, Seoul, 2013.
- Kluza K.: *When rural boroughs turn into inner peripheries: a link between their socioeconomic characteristics and distance to large cities*. Regional Studies, Regional Science 2020, vol. 7(1).
- Kluza K.: *Wpływ zmian w ustawie o finansach publicznych na koszt finansowania samorządów*. Zarządzanie i Finanse 2013, t. 3(2).
- Koleśnik J.: *Bankowe ryzyko systemowe – źródła i instrumenty redukcji*, Difin, Warszawa 2019.
- Koleśnik J.: *Praktyczny wymiar przymusowej restrukturyzacji banków w Polsce*, [w] *Współczesne problemy i wyzwania finansów – wybrane zagadnienia*, M. Sosnowski (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2020.
- Koleśnik J.: *Restrukturyzacja, pomoc i uporządkowana likwidacja banku*, [w] *Świat bankowości*, M. Zaleska (red.), Difin, Warszawa 2018.
- Komunikat Komisji Europejskiej: COM (2019) 640 z dnia 11 grudnia 2019 r. *Europejski Zielony Ład*, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0640>
- Komunikat Komisji Europejskiej: *Czysta planeta dla wszystkich Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki*, COM (2018) 773 z dnia 28 listopada 2018 r., <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:52018DC0773>
- Komunikat Ministerstwa Finansów z dnia 20.12.2021 r., <https://www.gov.pl/web/finanse/8-mld-zl-juz-na-kontach-samorzadow>.
- Kopańska A.: *Autonomia finansowa polskich gmin – próba kwantyfikacji*. Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach 2016, nr 298.
- Kopańska A. i in.: *Autonomia fiskalna i jej wpływ na działania samorządów*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2018.
- Kopits G., Symansky S.: *Fiscal policy rules*. IMF Occasional Paper 1998, no. 45.
- Korenik D.: *Podejścia i metody w badaniu efektywności szpitali samorządowych w Polsce*. Ekonomiczne Problemy Usług 2017, t. 129(4).
- Kornberger-Sokołowska E., Zdanukiewicz J., Cieślak R.: *Jednostki samorządu terytorialnego jako beneficjenci środków europejskich*, Wolters Kluwer, Warszawa 2010.
- Kosek-Wojnar M., Surówka K.: *Kierunki zmian w zakresie repartycji wpływów z podatków dochodowych pomiędzy państwo i samorząd terytorialny*. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Usług 2013, t. 108.

- Kosek-Wojnar M., Surówka K.: *Podstawy finansów samorządu terytorialnego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Kosikowski C.: *Ustawa podatkowa*, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2006.
- Kostyk-Siekierska K.: *Wpływ pandemii COVID-19 na sytuację finansową i funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego*. Zeszyty Naukowe Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie 2021, t. 51(3).
- Kosyczarz E.: *Wpływ kondycji finansowej podmiotów leczniczych na stabilność finansową jednostek samorządu terytorialnego*. Ekonomiczne Problemy Usług 2015, nr 118.
- Kotlińska J., Żukowska H., Zuba-Ciszewska M., Mizak A., Krawczyk-Sawicka: *Kondycja finansowa jednostek samorządu terytorialnego i jej miary*. Ekonomista 2022, nr 3.
- Kotsogiannis C., Seferes K.: *Public Goods and Tax Competition in a Two-Sided Market*. Journal of Public Economics Theory 2010, vol. 12.
- Kowalski B.: *Co dla marszałka, co dla wojewody?* www.pus.org.pl.
- Kozera J., Kozera M.: *Długi nasze i wasze*. Menedżer Zdrowia 2022, t. 1–2.
- Kozińska M.: *Przymusowa restrukturyzacja banków w Unii Europejskiej*, CeDeWu, Warszawa 2018.
- Koźmiński A., Piotrowski W. (2005), *Zarządzanie. Teoria i praktyka*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Krajewski P., Mackiewicz M., Szymańska A.: *Fiscal Sustainability in Central and Eastern European Countries – a Post-Crisis Assessment*. Prague Economic Papers 2016, vol. 25(2), DOI: 10.18267/j.pep.553
- Krawczyk B.: *Pandemia uderza w budżety samorządów*. Przegląd Komunalny 2021, t. 1.
- Kremers J.J.M.: *U.S. Federal Indebtedness and the Conduct of Fiscal Policy*. Journal of Monetary Economics 1989, vol. 23(2).
- KRIO: *Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w 2015 roku*, Warszawa 2016.
- KRIO: *Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w 2020 roku*, Warszawa 2021.
- KRIO: *Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w 2011 roku*, Warszawa 2012.
- Krogstrup S.: *Standard Tax Competition and Increasing Returns*. Journal of Public Economic Theory 2008, vol. 14.
- Krogstrup S., Wyplosz C.: *Dealing with the Deficit Bias: Principles and Policies*, [w:] *Policy Instruments for Sound Fiscal Policies*, J. Ayuso-i-Casals, S. Deroose, E. Flore, L. Moulin (eds.), *Policy Instruments for Sound Fiscal Policies*, Palgrave Macmillan, London 2009.
- Krzeczewski B.: *Wpływ organu założycielskiego na efektywność finansową szpitali w województwie łódzkim*. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego 2014, t. 802.
- Krzeczewski B.: *Finanse szpitali w Polsce. Strategie płynności*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020.
- Krzywoń A.: *Podatki i inne daniny publiczne w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2011.
- Kubalski G., Czajkowski J.: *Skuteczność rekompensowania ubytku dochodów z udziału w PIT przez część rozwojową subwencji*. Analizy Samorządowe 2022, nr 18.
- Kulicki J., *Obecny i pożądany zakres i treść konstytucyjnej regulacji zasady władztwa podatkowego państwa w Konstytucji RP z 1997 r.*, [w:] *Dylematy reformy systemu podatkowego w Polsce*, H. Dzwonkowski, J. Kulicki (red.), Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2016.
- Kuna-Marszałek A., Marszałek J.: *Green Bonds – Trends and Development Perspectives*. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Sectio H – Oeconomia” 2018, t. 4(52), <https://doi.org/10.17951/h.2018.52.4.39-47>.
- Kwartalne wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych od 1995 roku, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-pot-inflacja-kwartalne-wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-od-1995-roku/> (23.01.2023)

- Kwaśniewski R., Majewska I.: *Oplata miejscowa i uzdrowiskowa na przykładzie gmin województwa kujawsko-pomorskiego*. Prawo Budżetowe Państwa i Samorządu 2016, t. 4(4).
- Ladd H.F.: *Mimicking of Local Tax Burdens Among Neighboring Counties*. Public Finance Review 1992, vol. 20.
- Ladner A., Keuffer N., Baldershei H.: *Measuring Local Autonomy in 39 Countries (1990–2014)*. Regional & Federal Studies 2016, no. 26(3).
- Lander A., Keuffer N., Bastianen A.: *Self-rule index for local authorities in the EU, Council of Europe and OECD countries, 1990–2020*, European Commission, Brussels 2021.
- Lange O.: *Dzieła*, t. 5, PWE-PAN, Warszawa 1976.
- Latusek A., Piłarski P.: *Wielki słownik wyrazów bliskoznacznych*, Krakowskie Wydawnictwo Naukowe, Kraków 2008.
- Legrenzi G., Milas C.: *Nonlinearities and the sustainability of the government's intertemporal budget constraint*. Economic Inquiry 2012, vol. 50(4), DOI: 10.1111/j.1465–7295.2011.00402.x
- Leja E. (2012): *Istota samodzielności jednostki samorządu terytorialnego*, w: *Finanse publiczne i prawo finansowe – rezultaty i perspektywy zmian* (red. L. Etel, M. Tyńwicki), Temida2, Białystok.
- Lepsze zarządzanie, planowanie i dostarczanie usług w jednostkach samorządu lokalnego w Polsce*, OECD, 2021.
- Lomborg B.: *EU must get smarter to lead on climate change*, <https://www.euractiv.com/section/climate-environment/opinion/eu-must-get-smarter-to-lead-on-climate-change/> (dostęp: 27.02.2023).
- Lotko E., Zawadzka-Pąk U.K.: *Prawofinansowe instrumenty ograniczania deficytu i długu publicznego w Polsce na tle doświadczeń europejskich*, Temida 2, Białystok 2018.
- Łubina J.: *Oddziaływanie pandemii COVID-19 na finanse jednostek samorządu terytorialnego*. Prawo Budżetowe Państwa i Samorządu 2021, t. 9(4).
- Lurka K.: *Co trzeci szpital w Polsce ma poważne kłopoty finansowe – analiza*, 2022, <https://www.termedia.pl/mz/Co-trzeci-szpital-w-Polsce-ma-powazne-klopoty-finansowe-analiza,45197.html> (dostęp: 11.02.2023).
- Making Decentralisation Work: A Handbook for Policy-Makers*, Governance Studies, OECD Publishing, Paris 2019.
- Maličká L.: *Searching for fiscal decentralization constraining effect on local expenditure: case of Visegrad countries*. Scientific Papers of the University of Pardubice. Series D. Faculty of Economics and Administration 2016, vol. 23(38).
- Malinowska-Misiąg E.: *Finanse jednostek samorządu terytorialnego w Polsce w pierwszym roku pandemii*. Optimum. Economic Studies 2022, vol. 107(1).
- Malinowska-Misiąg E., Misiąg W.: *Dostosowanie dochodów do zadań samorządu terytorialnego w Polsce. Praktyka i rekomendacje*. Studia BAS 2021, nr 1(65).
- Malinowska-Misiąg E., Misiąg W.: *Efektywność transferów wyrównawczych pomiędzy sektorem rządowym a samorządowym w Polsce*. FINANSE Czasopismo Komitetu Nauk o Finansach PAN 2017, t. 1(10).
- Malinowska-Misiąg E., Misiąg W.: *Finanse publiczne w Polsce*, Lexis Nexis, Warszawa 2006.
- Malinowski W., Nojszewska E.: *Uwarunkowania ekonomiczne możliwości komercyjnego świadczenia usług medycznych przez polskie szpitale publiczne*. Nauki o Zarządzaniu, 2013, t. 3 (32).
- Marbach J.R., Katz E., Smith T.S. (eds.): *Federalism in America: An Encyclopedia*, Greenwood Press, 2006.
- Marchewka-Bartkowiak K.: *Zarządzanie długiem Skarbu Państwa*, Difin, Warszawa 2011.
- Marchewka-Bartkowiak K., Wiśniewski M.: *Indywidualny wskaźnik zadłużenia JST – ocena krytyczna i propozycje zmian*, Analizy BAS 2012, nr 21(88).
- Marks G.: *Structural Policy and Multilevel Governance in the EC*, [w:] *The State of the European Community*, A. Cafruny, G. Rosenthal (eds.), Lynne Rienner, New York 1993.

- Martins-da-Rocha V-F., Vailakis Y.: *On Ponzi schemes in infinite horizon collateralized economies with default penalties*. *Annals of Finance* 2012, vol. 8(4), DOI: 10.1007/s10436-012-0209-y
- Maurras Ch: *Decentralizacja*, www.konserwatywism.pl.
- McCallum B.T.: *Are Bond-financed Deficits Inflationary?: A Ricardian Analysis*. *Journal of Political Economy* 1992, vol. 92(1).
- McLure C.E.: *Tax Competition. Is What's Good for the Private Goose also Good for the Public Gander?* *National Tax Journal* 1986, vol. 39.
- Metodyka BION banków komercyjnych, zrzeszających oraz spółdzielczych, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, Warszawa 2022.
- Miemiec M.: *Gmina w systemie administracji publicznej Republiki Federalnej Niemiec*, Kolonia Limited, Wrocław 2007.
- Miemiec W.: *Władztwo podatkowe gminy – wybrane zagadnienia finansowo-prawne*, [w:] *Finanse samorządu terytorialnego. Zagadnienia wybrane*, L. Patrzałek (red.), Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Wrocław-Poznań 2005.
- Miemiec W.: *Władztwo podatkowe gminy niemieckiej*, [w:] *Księga Jubileuszowa Profesora Ryszarda Mastalskiego. Stanowienie i stosowanie prawa podatkowego*, eadem (red.), Oficyna Wydawnicza „UNIMEX” Wrocław 2009.
- Milesi-Ferretti G.M.: *Good, bad or ugly? On the effects of fiscal rules with creative accounting*. *Journal of Public Economics* 2004, vol. 88 (1-2).
- Millimet D.: *Assessing the Empirical Impact of Environmental Federalism*. *Journal of Regional Science* 2003, vol. 43(4), <https://doi.org/10.1111/j.0022-4146.2003.00317.x>.
- Minea A., Villieu P.: *Endogenous growth, government debt and budgetary regimes: A corrigendum*. *Journal of Macroeconomics* 2010, vol. 32(2), DOI: 10.1016/S0164-0704(00)00136-1-1.
- Ministerstwo Finansów (2022). *Zobowiązania ogółem i wymagalne SPZOZ II kw. 2022* <https://www.gov.pl/web/zdrowie/zadluzenie-spoz> (Dostęp 27 01 2023).
- Ministerstwo Finansów (2022): *Informacja kwartalna o stanie finansów publicznych w IV kwartale 2021 r. i w całym 2021 r.*, Nr 2.
- K. Miszczyńska: *Determinants of Public Healthcare Units Indebtedness—the Case of Public Hospitals in Lodz*, [w:] *European Financial Systems 2018. Proceedings of the 15th International Scientific Conference*, Masaryk University, Brno 2018, ISBN 978-80-210-8980-8 (for print version Proceeding), ISBN 978-80-210-8981-5 (for on-line version Proceeding).
- K. Miszczyńska: *Efektywność funkcjonowania szpitali publicznych w Łodzi*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019.
- K. Miszczyńska, E. Antczak: *Uwarunkowania zadłużenia szpitali w Polsce*. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020.
- Mochocka E.: *Trendy w finansowaniu dłużnym "zielonych" projektów*, EY Polska, Warszawa 2021, [https://www.ey.com/pl\\_pl/strategy-transactions/debt-restructuring-raising-capital-and-m-a/trendy-w-finansowaniu-dluznym-zielonych-projektow](https://www.ey.com/pl_pl/strategy-transactions/debt-restructuring-raising-capital-and-m-a/trendy-w-finansowaniu-dluznym-zielonych-projektow).
- Mołdawa T.: *System konstytucyjny Hiszpanii*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2012.
- Molendowski E., Stanek P.: *Globalny kryzys finansowo-gospodarczy i strefy euro a sytuacja fiskalna nowych państw członkowskich (UE-10), (Recent financial and economic crisis and its impact on the fiscal sustainability the new member states [EU-10])*. *Acta Universitatis Lodzensis Folia Oeconomica* 2012, t. 273..
- Monacelli D., Paziienza M.G., Rapallini C.: *Municipality Budget Rules and Debt: Is the Italian Regulation Effective?* *Public Budgeting & Finance* 2016, vol. 36, <https://doi.org/10.1111/pbaf.12094>
- Monogan J., Konisky D., Woods N.: *Gone with the Wind: Federalism and the Strategic Location of Air Polluters*. *American Journal of Political Science* 2017, vol. 61(2), <https://doi.org/10.1111/ajps.12278>.
- Morawski W.: *Kronika kryzysów gospodarczych*, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2003.
- Motek P.: *Naśladownictwo podatkowe – wpływ sąsiadujących gmin na stawki podatku rolnego w województwie wielkopolskim*. *Czasopismo Geograficzne* 2021, t. 92 (2).

- Moździerz A.: *Nierównowaga finansów publicznych*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2009.
- Moździerz A.: *Strengthening the Post-crisis Fiscal Rules – the Case of Spain, Slovakia and Sweden*. *Equilibrium. Quarterly Journal of Economics and Economic Policy* 2015, vol. 10(2).
- Musgrave R. A.: *Economics of Fiscal Federalism*. *Nebraska Journal of Economics and Business* 1971, vol. 10(4).
- Musgrave R.A.: *The Theory of Public Finance*. McGraw-Hill, New York 1959.
- Nam C.W., Parsche R.: *Municipal Finance in Poland, the Slovak Republic, the Czech Republic and Hungary: Institutional Framework and Recent Development*. MOST: Economic Policy in Transitional Economies 2001, vol. 11(2).
- Neck R., Sturm J-E.: *Sustainability of public debt*, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, MA 2008.
- Nelicki A.: *Wpływ ustawodawstwa okresu pandemii COVID-19 na finanse jednostek samorządu terytorialnego*, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa 2020, <https://www.batory.org.pl/wp-content/uploads/2020/11/Wplyw-ustawodawstwa-okresu-pandemii-COVID-19-na-finanse-JST.pdf>.
- Nemec J., Špaček D.: *The Covid-19 pandemic and local government finance: Czechia and Slovakia*. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management* 2020, vol. 32(5).
- Neneman J., Swianiewicz P.: *Koncepcje, warianty i konsekwencje wprowadzenia PIT-u komunalnego w Polsce*, Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych w Łodzi, Warszawa, czerwiec 2013.
- Nevola A., Pace C., Karim S.A., Morris M.E.: *Revisiting “the determinants of hospital profitability” in Florida*. *Journal of Health Care Finance* 2016, vol. 43(2).
- Newberry S.: *Public sector reforms and sovereign debt management: Capital market development as strategy? Critical Perspectives on Accounting* 2015, no. 27.
- Nieżgoda A.: *Konstytucyjne uwarunkowania władztwa daninowego jednostek samorządu terytorialnego*, [w:] *Konstytucyjne uwarunkowania tworzenia i stosowania prawa finansowego i podatkowego*, P.J. Lewkowicz, J. Stankiewicz (red.), Wydawnictwo Temida2, Białystok 2010.
- Norregaard J.: *3 Tax Assignment*, [w:] *Fiscal Federalism in Theory and Practice*, T. Ter-Minassian (ed.), International Monetary Fund, Washington 1997.
- North D.C.: *A Transaction Cost Theory of Politics*. *Journal of Theoretical Politics* 1990, vol. 2(4).
- North D.C.: *Institutions, Institutional Change and Economic Performance*, Cambridge University Press, Cambridge 1990.
- Nosek A., Pietrzak A.: *Efekt domina czyli międzynarodowa transmisja kryzysów – na przykładzie współczesnego kryzysu finansowego*, [w:] *Wybrane problemy gospodarki światowej pierwszej dekady nowego wieku*, W. Michalczyk (red.), Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wrocław 2009.
- Nowosielska K.: *Placówki medyczne z ograniczonym finansowaniem w czasie epidemii*. <https://www.prawo.pl/zdrowie/tarcza-antykryzysowa-dla-szpitali,499598.html> (dostęp: 27.01.2023).
- Nykiel W., Mariański A.: *Komentarz do art. 217*, [w:] *Konstytucja RP*, t. II, *Komentarz do art. 87–243*, M. Safjan, L. Bosek (red.), C.H. Beck, Warszawa 2016.
- O’Connell S.A., Zeldes S.P.: *Rational Ponzi games*. *International Economic Review* 1988, vol. 29(3).
- Oates W.E.: *An Essay of Fiscal Federalism: Theory and Institutions*. *Journal of Economic Literature* 1999, vol. 37(3).
- Oates W.E.: *A Reconsideration of Environmental Federalism*, [w:] idem, *Environmental Policy and Fiscal Federalism. Selected Essays of Wallace E. Oates*, Edward Elgar Publishing, 2004.
- Oates W.E.: *Fiscal Federalism*, Harcourt Brace Jovanovich, New York 1972.
- Oates W.E.: *On the Evolution of Fiscal Federalism: Theory and Institutions*. *National Tax Journal*, 2008, no. 16(2).
- Oates W.E., *The Effects of Property Taxes and Local Public Spending on Property Values: An Empirical Study of Tax Capitalization and Tiebout Hypothesis*. *Journal of Political Economy* 1969, vol. 77(6).



- Oates W.E.: *The Many Faces of the Tiebout Model*, [w:] *The Tiebout Model at Fifty*, W.A. Fischel (ed.), Lincoln Institute of Land Policy, Cambridge 2006.
- Oates W.E.: *Toward A Second-Generation Theory of Fiscal Federalism*. International Tax and Public Finance 2005, vol. 12.
- OECD: *Debt and Macroeconomic Stability*, OECD Economics Department Policy Notes, 2012, No. 16 January 2013.
- OECD: *Lepsze zarządzanie, planowanie i dostarczanie usług w jednostkach samorządu lokalnego w Polsce*. Skrót. Raport OECD, 2021.
- OECD: *The territorial impact of COVID-19: Managing the crisis across levels of government. OECD Policy Responses to Coronavirus (COVID-19)*. OECD Publishing, Paris 2020. <https://doi.org/10.1787/d3e314e1-en>.
- Official Names of The United Nations Members*, n.int/protocol/sites/www.un.int/files/Protocol%20and%20Liaison%20Service/officialnamesofcountries.pdf (dostęp: 26.02.2023).
- Ofiarska M.: *Francja*, [w:] *Samorząd terytorialny w wybranych państwach europejskich*, A.K. Piaśnicki (red.), Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Politologica IV 2010, nr 72.
- Ofiarska M., Ofiarski Z.: *Wyznaczanie i ochrona granic samodzielności, w tym finansowej, jednostek samorządu terytorialnego – wybrane aspekty konstytucyjne*, [w:] *Konstytucyjne uwarunkowania tworzenia i stosowania prawa finansowego i podatkowego*, P.J. Lewkowicz, J. Stankiewicz (red.), Wydawnictwo Temida2, Białystok 2010.
- Ofiarski Z.: *Wybrane aspekty władztwa podatkowego a możliwości prowadzenia lokalnej polityki podatkowej przez samorząd terytorialny*, [w:] *System finansów samorządu terytorialnego*, L. Patrzalek (red.), Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Wrocław-Poznań 2003.
- Okubo D.: *Fiscal sustainability and local government*. National Civic Review 2010, vol. 99(4), DOI: 10.1002/ncr.20035
- Olbrycht J. (2004), *Status regionów a programowanie na poziomie regionalnym*, ekspertyza wykonana na zlecenie Departamentu Koordynacji Polityki Strukturalnej w MGPIPS, <http://www.fundusze-strukturalne.gov.pl>.
- Olson M.: *The Principle of Fiscal Equivalence: The Division of Responsibilities Among Different Levels of Government*. American Economic Review 1969, vol 59(2).
- Oniszczyk J., *Podatki i inne daniny w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego*, Wydawnictwo KiK, Warszawa 2001.
- Ostrom E.: *Governing the Commons. The Evolution of Institutions for Collective Action*, Cambridge University Press, Cambridge 1990.
- Ostrowska A. (2006): *System prawnofinansowy powiatów a decentralizacja finansów publicznych*
- Ostrowska A.: *Władztwo podatkowe gminy w zakresie wprowadzania zwolnień z podatku od nieruchomości – teoria i praktyka*. Finanse Komunalne 2019, nr 7–8.
- Otwinowski W.: *Kryzys i sytuacja kryzysowa: Przegląd Naukowo-Metodyczny, Edukacja dla Bezpieczeństwa* 2010, nr 2.
- Owsiak K.: *Władze samorządowe wobec presji na wydatki związane z kryzysem pandemicznym*, [w:] *Finanse publiczne*, M. Ziolo (red.), Polska Akademia Nauk, Warszawa 2021.
- Owsiak K.: *Władztwo podatkowe samorządów w Polsce w teorii i w praktyce*, [w:] *25 lat samorządu terytorialnego w Polsce – bilans doświadczeń*, S. Michałowski, M. Sidor, J. Wasil (red.), Wydawnictwo UMCS, Lublin 2016.
- Pączek B.: *Analiza stabilności fiskalnej w Polsce w latach 1995–2014*. Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów, Szkoła Główna Handlowa 2016, z. 151.
- Pahl B.: *Podatki i opłaty lokalne. Teoria i praktyka*, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.
- Paluszak G.: *Federalizm fiskalny – szansa czy zagrożenie dla europejskiej unii walutowej*, [w:] *Przemiany i perspektywy polskiej gospodarki w procesie integracji z gospodarką światową*, K. Piecha, G. Szczodrowski (red.), Instytut Wiedzy, Warszawa 2002.
- Panasiek A.: *Przyczynek do badań nad wpływem pandemii na stan gospodarki turystycznej*, [w:] *Turystyka na naukach społecznych*, t. 3, K. Nessel (red.), Uniwersytet Jagielloński. Instytut Przedsiębiorczości, Kraków 2020..

- Pankau E., *Fikcja decentralizacji*, www.mikro.univ.szczecin.pl.
- Patrzalek L.: *Elementy poziomej redystrybucji środków w systemie finansów samorządu terytorialnego*. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Usług 2009, t. 37.
- Patrzalek L.: *Subwencja ogólna jako instrument korekcyjno-wyrównawczy w systemie finansów samorządu terytorialnego*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 404, 2015, DOI: 10.15611/pn.2015.404.16.
- Patrzalek L.: *Wyzwania dla finansów jednostek samorządu terytorialnego w Polsce po 2020 r.*, Samorząd Terytorialny 2019, t. 3.
- Patrzalek L., Poniatowicz M., Guziejewska B., Kańduła S.: *Nierówności fiskalne w samorządzie terytorialnym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2019.
- Patrzalek L., Poniatowicz M., Guziejewska B., Kańduła S.: *Od rozwoju do erozji finansów samorządu terytorialnego w Polsce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2022.
- Pei M., Adesnik A.D.: *Why Recessions Don't Start Revolutions*. Foreign Policy 2000, no. Spring.
- Pernica B., Zdražil P.: *The Dynamics of Policy of Higher Local Property Taxation Applied by the Czech Local Governments. What Should Be Learned?* Administration and Public Management Review 2022, vol. 64(3).
- Persson T., Tabellini G.: *Federal Fiscal Constitutions: Risk Sharing and Moral Hazard*. Econometrica 1996, Vol. 64, No. 3.
- Persson T., Tabellini G.: *Political Economics. Explaining Economic Policy*, MIT Press, Cambridge 2002.
- Piech K.: *Rodzaje kryzysów i sposoby ich przenoszenia*, [w:] *Kryzysy światowe i recesje, teoria, historia, przykłady*, t. II, K. idem (red.), Instytut Wiedzy i Innowacji, Kraków 2012.
- Piękoś K.: *Likwidacja jednostki samorządu terytorialnego z powodu zadłużenia na przykładzie gminy Ostrowice*. Państwo i Polityka 2019, t. 9.
- Piotrowska-Marczak K. (red.): *Federalizm fiskalny w teorii i praktyce*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2009.
- Pochrzęst-Motyczyńska A. (2020): *Coraz więcej szpitali ma akredytacje jakościowe*, <https://www.prawo.pl/zdrowie/na-przeglad-szpitala-do-akredytacji-trzeba-czekac-ponad-rok,496733.html> (dostęp: 10.02.2023).
- Polarczyk K., *Porównania międzynarodowe finansów sektora publicznego* (raport nr 150), www.biurosej.gov.pl.
- Polska net-zero 2050, Podręcznik Transformacji Energetycznej dla Samorządów*, Centrum Analiz Klimatyczno-Energetycznych, <https://ios.edu.pl/wp-content/uploads/2022/01/Polska-net-zero.-Podrecznik-transformacji-energetycznej-dla-samorzadow.-1.pdf>
- Poniatowicz M.: *Determinanty autonomii dochodowej samorządu terytorialnego w Polsce*. Nauki o Finansach 2015, nr 1(22).
- Poniatowicz M.: *Kierunki zmian w systemie finansowania jednostek samorządu terytorialnego w Polsce*. Finanse Komunalne 2015, nr 11.
- Poniatowicz M.: *Koncepcja federalizmu fiskalnego w systemie finansów samorządu terytorialnego*, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa 2018.
- Poniatowicz M.: *Stabilność finansowa jednostek samorządu terytorialnego w aspekcie nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej i zmian w systemie dochodów samorządowych*. Ekonomiczne Problemy Usług 2016, nr 125.
- Poniatowicz M.: *Ukrywanie długu jednostek samorządu terytorialnego w Polsce – problem realny czy marginalny?* Ekonomiczne Problemy Usług 2011, t. 76.
- Poniatowicz M., Jastrzębska M.: *Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego i jego determinanty*. Studia BAS 2021, t. 4(68).
- Pospisil R., Oancea B., Dragoescu R.M.: *The Current Sustainability of Local Budgets in the Czech Republic*, 17th International Conference – Globalization and its Socio-Economic Consequences, University of Zilina, Slovakia, 2017.
- Postuła M.: *Problem rozliczalności w zarządzaniu wydatkami publicznymi*. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 766, Finanse, Rynki finansowe, Ubezpieczenia 2013, nr 62.

- Postuła M.: *Public Financial Management in the European Union: Public Finance and Global Crises*, Routledge 2022.
- Poterba J.M.: *Public Finance and Public Choice*. National Tax Journal 1998, vol. 51.
- Potrafke N., Reischmann M.: *Fiscal transfers and fiscal sustainability*, Journal of Money, Credit and Banking 2015, vol. 47(5).
- Pozyskanie nowych wskaźników z zakresu ochrony zdrowia przydatnych do oceny dostępności i jakości usług publicznych (2015). Departament Badań Społecznych i Warunków Życia GUS, Ośrodek Statystyki Zdrowia i Ochrony Zdrowia US w Krakowie.
- Pratchett L.: *Local Autonomy, Local Democracy and the 'New Localism'*. Political Studies 2004, vol. 52.
- Prędkiewicz K., Prędkiewicz P.: *Zarządzanie kapitałem obrotowym szpitali samorządowych w Polsce*. Zarządzanie i Finanse 2013, t. 2(2).
- Prud'homme R.: *The dangers of decentralization*. World Bank Research Observer 1995, vol. 10 (2).
- Public finances in EMU – 2010*. European Economy 4/2010, Brussels 2010
- Public sector decentralization*, J.M. Silverman (ed.): World Bank Technical Papers 1992.
- Purnell B.: *Federalism. The States Need to Play Tug-of-War with the Federal Government*, ALEC, July 23, 2019, <https://alec.org/article/the-states-need-to-play-tug-of-war-with-the-federal-government/> (dostęp: 26.02.2023).
- Ramajo J., Ricci-Risquete A., Jerez L., Hewings G.J.D.: *Impacts of Neighbors on Local Tax Rates. A Space-Time Dynamic Panel Data Analysis*. International Regional Science Review 2020, vol. 43.
- Raport Rynku PPP 2009–2022. Warszawa, 2023. <https://www.ppp.gov.pl/>
- Rauscher M.: *Economic Growth and Tax Competing Leviathans*. International Tax and Public Finance 2005, vol. 12.
- Redo M., Wójtowicz K., Ciak J.M.: *Bezpieczeństwo finansów publicznych*, CeDeWu, Warszawa 2018.
- Reško D.: *Wpływ pandemii Sars-Cov-2 na poziom ruchu turystycznego na przykładzie gmin uzdrowiskowych Małopolski*. Studia Ekonomiczne. Gospodarka, Społeczeństwo, Środowisko 2022, t. 1.
- Restrukturyzacja PBS w Sanoku: samorzady tracą miliony. Jak uniknąć takich sytuacji? <https://aesco.com.pl/restrukturyzacja-pbs-w-sanoku-samorzady-traca-miliony-jak-uniknac-takich-sytuacji/> [13.02.23].
- Revelli F.: *On Spatial Public Finance Empirics*. International Tax and Public Finance 2005, vol. 12.
- Revelli F.: *Spatial Patterns in Local Taxation. Tax Mimicking or Error Mimicking?* Applied Economics 2001, vol. 33.
- RIO o pokrywaniu przez JST długów samorządowych szpitali po wyroku TK <https://samorzad.pap.pl/kategoria/prawo/rio-o-pokrywaniu-przez-jst-dlugow-samorzadowych-szpitali-po-wyroku-tk> (Dostęp 28 01 2023).
- Robbins L.: *An Essay on the Nature and Significance of Economic Science*, MacMillan and Co, London 1935.
- Rochowicz R. (2007): Rząd chce więcej swobody dla samorządów wojewódzkich, *Dziennik. The Wall Street Journal* z 15 grudnia.
- Roczne sprawozdania Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z lat 2016–2021 [https://www.bfg.pl/strefa\\_dokumentow/raporty-roczne/](https://www.bfg.pl/strefa_dokumentow/raporty-roczne/) [13.02.23].
- Roczne sprawozdania Banku Gospodarstwa Krajowego z lat 2016–2021 <https://www.bgk.pl/dla-klienta/relacje-inwestorskie/okresowe-raporty-finansowe/> [13.02.23].
- Rodden J.: *Reviving Leviathan: Fiscal Federalism and the Growth of Government*. International Organization 2003, no. 57.
- Rój J.: *Efektywność usługowa jako kryterium wyboru mechanizmu finansowania szpitali*. Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny 2003, nr 4.
- Rosati D.K.: *Polityka gospodarcza. Wybrane zagadnienia*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2017.
- Rosen D., Zenios S.: *Handbook of Asset and Liability Management: Theory and Methodology*, Elsevier 2006.

- Roubini N., Mihm S.: *Ekonomia kryzysu*, Oficyna Wolters Kluwer business, 2011 (tytuł oryg. *Economics – a Crash Course in the Future of Finance*, New York, The Penguin Press, 2010).
- Rowley C.K., Shughart W.F., Tollison R.D. (eds.): *The Economics of Budget Deficits*, Edward Elgar, Cheltenham, UK 2002.
- Rozporządzenie Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020, poz. 342 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r., w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz.U. 2017 poz. 832).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 listopada 2015 r., w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń wysokospecjalistycznych oraz warunków ich realizacji (Dz.U. 2022 poz. 2313, tekst jednolity).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2020 r., zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz.U. 2022 poz. 787 tekst jednolity).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1119>
- Ruśkowski E.: *Autonomia podatkowa jednostek samorządu terytorialnego a decentralizacja władzy publicznej*, [w:] *Regulacje prawnopodatkowe i rozwiązania finansowe. Pro publico bono. Księga jubileuszowa Profesora Jana Gluchowskiego*, Wydawnictwo TNOiK „Dom Organizatora”, Toruń 2002.
- Ruśkowski E.: *Podstawowe uwarunkowania decentralizacji finansów publicznych*. Kontrola Podatkowa 2006, nr spec. 2.
- Ryan E., *Federalism and the Tug of War Within: Introduction*, Oxford University Press, 2012, [ttps://ir.law.fsu.edu/articles/688](https://ir.law.fsu.edu/articles/688) (dostęp: 26.02.2023).
- Salmon P.: *Decentralization as an incentive scheme*. Oxford Review of Economic Policy 1987, vol. 3 (2).
- Santolini R.: *The Political Trend in Local Government Tax Setting*. Public Choice 2009, vol. 139.
- Sávai M.: *Short-term Fiscal Sustainability of V4 Countries*. European Financial and Accounting Journal 2016, no. 3.
- Saxena S.: *How to Manage Fiscal Risks from Subnational Governments*, International Monetary Fund, Washington 2022.
- Scaling up Green, Social, Sustainability and Sustainability-linked Bond Issuances in Developing Countries*, OECD Report, DCD(2021)20 <https://www.oecd.org/finance/ESG-Investing-Practices-Progress-Challenges.pdf>
- Schaffhauser R.: *Gmina w Szwajcarii ze szczególnym uwzględnieniem prawa Kantonu St. Gallen*, J. Boć, K. Nowacki (red.), Kolonia Limited, Wrocław 1998.
- Schneider A.: *Who Gets What From Whom? The Impact of Decentralisation on Tax Capacity and Social Spendings*. Commonwealth & Comparative Politics 2006, vol. 44(3).
- Schneider M. i in.: *System Rachunków Zdrowia w Polsce*, Ministerstwo Zdrowia, Warszawa 2001.
- Sekuła A.: *Pomocniczość i decentralizacja – podstawowe zasady nowego systemu zarządzania państwem. Problemy zarządzania i marketingu we współczesnych organizacjach*, A. Tubielewicz (red.), Politechnika Gdańska, Gdańsk 2000.
- Seliava A.: *Finanse lokalne w Republice Litewskiej*, [w:] *Władza i finanse lokalne w Polsce i krajach ościennych*, E. Ruśkowski, B. Dolnicki (red.), Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz–Białystok–Katowice 2007.

- Shah A., Thompson T., Zou H.F.: The impact of decentralisation on service delivery, corruption, fiscal management and growth in developing and emerging market economies: a synthesis of empirical evidence. CESifo DICE Report 1/2004.
- Shanon J.: *Interstate Tax Competition – The Need for A New Look*. National Tax Journal 1986, vol. 39.
- Sheng A., Cho Y.J.: *Risk management and stable financial structure*. The World Bank Policy Research Working 1993, Paper No. 1109.
- Shi Y., Hendrick R.: *The Problem of The Fiscal Common-pool: Is There An Overlap Effect on State and Local Debt?* Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management 2020, vol. 32(2).
- Shibata I.: *The distributional impact of recessions: The global financial crisis and the COVID-19 pandemic recession*. Journal of Economics and Business 2021, May–June, 115. <https://doi.org/10.1016/j.jeconbus.2020.105971>
- Sinn H.W.: *How Much Europe? Subsidiarity, Centralization and Fiscal Competition*. Scottish Journal of Political Economy 1994, vol. 41.
- Sismond J.C.L.S. de: *Nowe zasady ekonomii politycznej czyli o bogactwie i jego stosunku do ludności*, przekład W. Giełżyński, PWN, Warszawa 1955.
- Skica T., Wołowicz T.: *Change of the organisational and legal form of independent public health-care centres (SPZOZ) and consequences for financing healthcare entity activities*. Finansowy Kwartalnik Internetowy e-Finanse 2013, vol. 9(2).
- Skoczylas A., Piątek A.: *Komentarz do art. 168, [w:] Konstytucja RP, t. II, Komentarz do art. 87–243*, M. Safjan, L. Bosek (red.), C.H. Beck, Warszawa 2016.
- Skuzza S., Modzelewska A.: *Zielone finanse publiczne w Polsce. Stan obecny i autorskie propozycje zmian*: Zeszyty Prawnicze 2020, t. 1(62), .
- Ślugocki J. (2006): *Zasada subsydiarności poziomej w teorii i praktyce*, w: B. Filipiak, A. Szewczuk (red.), *Samorząd terytorialny w zintegrowanej Europie*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, nr 426, Ekonomiczne Problemy Usług 1, t. II.
- Śmiechowicz J.: *Wydajność fiskalna podatków lokalnych, jej uwarunkowania i przestrzenne zróżnicowanie w Polsce*. Studia BAS 2021, t. 1(65).
- Smith J.: *Q&A: Future pandemics are inevitable, but we can reduce the risk*. Horizon The EU Research and Innovation Magazine 2021, 16 September. <https://ec.europa.eu/research-and-innovation/en/horizon-magazine/qa-future-pandemics-are-inevitable-we-can-reduce-risk>
- Sobko R.: *The Impact of the COVID-19 Pandemic on Local Government Finances—a Case Study of Holiday Resort Communes in Poland, Covid-19 Implications for the Economy*, W. Nowiński, J. Rymarczyk, K. Starzyk (red.), The WSB University in Poznań Press, Poznań 2022.
- Sobko R., Janiszewska D.: *Zróżnicowanie sytuacji finansowej gmin nadmorskich w Polsce*. Zeszyty Naukowe Wydziału Nauk Ekonomicznych 2020, t. 1(24).
- Solé-Ollé A.: *Electoral accountability and tax mimicking: the effects of electoral margins, coalition government, and ideology*. European Journal of Political Economy 2003, vol. 19 (4).
- Sosnowski M.: *Tax Competition and the Relocation Process*. *Ekonomia i Prawo – Economics and Law* 2015, vol. 14.
- Sow M., Razafimahefa I.F.: *Fiscal Decentralization and the Efficiency of Public Service Delivery*. IMF Working Paper 2015, no. 59.
- Sow M., Razafimahefa I.F.: *Fiscal Decentralization and the Efficiency of Public Service Delivery*, [w:] J. Kim, S. Dougherty, *Fiscal Decentralization and Inclusive Growth*, OECD, Korea Institute of Public Finance, 2018.
- Sprawozdanie z działalności regionalnych izb obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostek samorządu terytorialnego w 2011 roku*, Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych, Warszawa 2012, s. 184–185
- Sroka W., Pogan P.: *Nierównowaga finansów samorządowych a poziom zrównoważenia rozwoju gmin wiejskich województwa małopolskiego*. *Stowarzyszenie Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu. Roczniki Naukowe* 2015, t. 17(4).

- Startiene G., Dumciuviene D., Stundziene A.: *Relationship between Struktural Funds and Economic Indicators of the European Union*. Engineering Economics 2015, vol. 26(5), DOI:10.5755/joi.ee.26.5.8831
- Stawiński M.: *Obsługa bankowa budżetu j.s.t.*, [w] *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, Z. Ofiarski (red.), Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., Warszawa 2020.
- Stegarescu D.: *Public Sector Decentralization: Measurement Concepts and Recent International Trends*. ZEW 2004, Centre for European Economic Research Discussion Paper No. 04-074, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=604482> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.604482>
- Steger G.: *Redirecting public finance towards a sustainable path*. OECD Journal on Budgeting 2012, vol. 2.
- Stern, N. *The Economics of Climate Change*. American Economic Review: Papers and Proceedings 98, no. 2 (2008): 1–37.
- Stojczew K.: *Ocena wpływu pandemii koronawirusa na branżę turystyczną w Polsce*. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 2021, t. 65(1).
- Subsydia: Motor czy hamulec polskiej transformacji energetycznej? Analiza pomocy publicznej dla elektroenergetyki w Polsce*, Raport WiseEurope, Warszawa 2019; <https://wise-europa.eu/wp-content/uploads/2020/01/Subsydia-Motor-czy-hamulec-polskiej-transformacji-energetycznej.pdf>
- Surówka K. (2013): *Samodzielność finansowa samorządu terytorialnego w Polsce*, PWE, Warszawa.
- Sutherland D., Hoeller P., Merola R.: *Fiscal consolidation: How much, how fast and by what means?* OECD Economic Policy Papers 1, OECD Publishing 2012.
- Swianiewicz P. (2004): *Finanse lokalne – teoria i praktyka*, Wyd. Municipium, Warszawa
- Swianiewicz P., Flis J. (2022): *Janosikowe kumotry – podwójne standardy rządowych dotacji*, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa.
- Swianiewicz P., Łukomska J.: *Is small beautiful? The quasi-experimental analysis of the impact of territorial fragmentation on costs in Polish local governments*. Urban Affairs Review 2019, vol. 55(3).
- Swianiewicz P., Łukomska J.: *Liderzy inwestycji. Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów 2019–2021*, [https://wspolnota.org.pl/fileadmin/user\\_upload/Ranking\\_Nr\\_20-2022\\_linwestycje\\_2019-2021.pdf](https://wspolnota.org.pl/fileadmin/user_upload/Ranking_Nr_20-2022_linwestycje_2019-2021.pdf)
- Swianiewicz P., Łukomska J.: *Lokalna konkurencja podatkowa w Polsce*. Studia Regionalne i Lokalne 2016, nr 2(64).
- Swianiewicz P., Łukomska J.: *Najbogatsze samorzady w 2020 roku. Ranking dochodów JST*, [https://wspolnota.org.pl/fileadmin/user\\_upload/Reklamy/Najbogatsze\\_samorzady\\_2020.pdf](https://wspolnota.org.pl/fileadmin/user_upload/Reklamy/Najbogatsze_samorzady_2020.pdf)
- Swianiewicz P., Łukomska J.: *Zmiany dochodów własnych JST w 2020 roku. Ranking*, [https://wspolnota.org.pl/fileadmin/user\\_upload/Nr\\_11\\_Dochody\\_wlasne\\_JST\\_w\\_2020.pdf](https://wspolnota.org.pl/fileadmin/user_upload/Nr_11_Dochody_wlasne_JST_w_2020.pdf)
- Swianiewicz P.: *Sytuacja finansowa miast i gmin turystycznych*. Biuletyn Instytutu Turystyki 1989, t. 2.
- Swianiewicz P.: *Zróżnicowanie polityk finansowych władz lokalnych*, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 1996.
- System ochrony zdrowia w Polsce – stan obecny i pożądane kierunki zmian (2019)*. Najwyższa Izba Kontroli, KZD.034.001.2018, Nr ewid. 8/2019/megainfo/KZD.
- Szczegółowy Opis Osłony Priorytetowych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020*. Warszawa, 2023. wer.24.3 Warszawa, 10 luty 2023.
- Sześciło D.: *Covid-19 demaskuje PiS. Fatalne skutki centralizacji władzy i marginalizacji województw*, <https://oko.press/pandemia-ujawnia-fatalne-skutki-centralizacji> (dostęp: 26.02.2023).
- Szetela P.: *Rola samorządu terytorialnego w polskim systemie ochrony zdrowia: organizator, podmiot tworzący oraz płatnik*. Zdrowie Publiczne i Zarządzanie 2015, t.13(1).
- Szewc T.: *Dostosowanie prawa polskiego do zasad Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego*, Oficyna Wydawnicza „Branta” 2006.

- Szewieczek A.: *Rachunek kosztów szpitala – analiza i ewolucja regulacji prawnych*. Studia Ekonomiczne 2019, nr 386.
- Szołno-Koguc J.: *Samodzielność dochodowa jednostek samorządu terytorialnego – aspekty teoretyczne*. Studia BAS 2021, nr 1(65).
- Szołno-Koguc J.: *Subwencja ogólna jako instrument wsparcia transferowego samorządu gminnego*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 485, 2017.
- Szołno-Koguc J.: *The covid-19 pandemic and debudgetisation of polish public finances*. Studies in Logic, Grammar and Rhetoric 2022, vol. 67(80).
- Szołno-Koguc J., Śmiechowicz J.: *Dochody podatkowe samorządu terytorialnego i czynniki je kształtujące*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2019.
- Szromek A.R.: *Pomiar funkcji turystycznej obszarów za pomocą wskaźników funkcji turystycznej na przykładzie obszarów państw europejskich*. Studia Ekonomiczne 2013, t. 132.
- Szybki szacunek produktu krajowego brutto za 14.02.2023 r. 4 kwartał 2022 r., [https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5480/1/40/1/szybki\\_szacunek\\_pkb\\_na\\_iv\\_kw.\\_2022.pdf](https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5480/1/40/1/szybki_szacunek_pkb_na_iv_kw._2022.pdf) (23.01.2023 r.)
- Tang D.Y., Zhang Y.: *Do shareholders benefit from green bonds?* Journal of Corporate Finance 2020, vol. 61(C).
- Tanner E., Samake I.: *Probabilistic sustainability of public debt: a vector autoregression approach for Brazil, Mexico and Turkey*. IMF Staff Papers 2008, vol. 55(1), DOI: 10.1057/palgrave.imfsp.9450029
- Tax Autonomy Survey: Methodological Guide*. OECD Fiscal Federalism Network, OECD 2020.
- Ter-Minassian T.: *Fiscal Rules for Subnational Governments: Can They Promote Fiscal Discipline?* OECD Journal on Budgeting 2007, vol. 6(3), <https://doi.org/10.1787/budget-v6-art17-en>
- Ter-Minassian T.: *Promoting Responsible and Sustainable Fiscal Decentralisation*, [w:] *Handbook of Multilevel Finance*, E. Ahmad, G. Brosio (eds.), Edward Elgar Publishing 2015.
- Ter-Minassian T., Craig J.: *Control of Sub-national Borrowing*, [w:] *Fiscal Federalism in Theory and Practice*, T. Ter-Minassian (ed.), International Monetary Fund, Washington 1997.
- The Czech Fiscal Council, *Report on Compliance with the Rules of Budgetary Responsibility for 2020*, Praha 2021.
- The Czech Fiscal Council, *Report on Compliance with the Rules of Budgetary Responsibility for 2021*, Praha 2022.
- The Paris Agreement*, <https://www.un.org/en/climatechange/paris-agreement> (dostęp: 4.03.2023).
- Tiebout Ch.: *A Pure Theory of Local Expenditures*. Journal of Political Economy 1956, vol. 64(5).
- Trehan B., Walsh C.E.: *Common trends, the government's budget constraint, and revenue smoothing*. Journal of Economic Dynamics and Control 1988, vol. 12(2/3).
- Tsuchiya Y.: *Directional analysis of fiscal sustainability: revisiting Domar's debt sustainability condition*. International Review of Economics and Finance 2016, vol. 41, DOI: 10.1016/j.iref.2015.08.012
- Turley G., Raffer, C., McNena S.: *Budget Institutions for Subnational Fiscal Discipline: Local Fiscal Rules in Post-Crisis EU Countries*, [w:] R. Geissler, G. Hammerschmid, C. Raffer (eds.): *Local Public Finance: An International Comparative Regulatory Perspective*, Springer International Publishing 2021, <https://doi.org/10.1007/978-3-030-67466-3>
- UBS, "ESG and Financial Performance: Uncovering the Relationship", 2018.
- T. Uryszek: *Long-term sustainability of public finance in the Central and Eastern EU member states*. Comparative Economic Research 2015, vol. 18(4), DOI: 10.1515/cer-2015-0028
- T. Uryszek: *Samodzielność finansowa jednostek samorządu terytorialnego. Polska na tle wybranych krajów Unii Europejskiej*. Finanse Komunalne 2015, vol. 12.
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym, Dz.U. 1990 nr 16 poz. 95
- Ustawa z dnia 14 grudnia 1990 r. o dochodach gmin i zasadach ich subwencjonowania w 1991 r. oraz o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym, Dz.U. 1990 nr 89 poz. 518
- Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, t.j. – Dz.U z 2023, poz. 70.

- Ustawa z dnia 27 listopada 1992 r. o zmianie ustawy o dochodach gmin i zasadach ich subwencjonowania w 1991 r. i w 1992 r. oraz o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym, Dz.U. 1993 nr 5 poz. 20
- Ustawa z dnia 10 grudnia 1993 r. o finansowaniu gmin, Dz.U. 1993 nr 129 poz. 600
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, t.j. Dz. U. z 2023, poz. 120.
- Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej t.j. Dz.U. 2021 poz. 679.
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, t.j. Dz.U. 2022.2324.
- Ustawa z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej, t.j. – Dz.U. z 2018 r. poz. 1872.
- Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, Dz.U. 1998 nr 155 poz. 1014
- Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, t.j. Dz.U. 2022 poz. 1467.
- Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego, t.j. Dz.U. 2022.2153.
- Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, t.j. – Dz. U. z 2022 r. poz. 2267 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 151).
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, t.j. – Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, t.j. Dz.U. 2022 poz. 633.
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, t.j. – Dz.U. z 2022 poz.2253.
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2016 poz. 960.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. poz. 2500.
- Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, t.j. – Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. poz. 568.
- Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19, Dz.U. poz. 1086.
- Ustawa z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2021 r. poz. 1927
- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dz.U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.
- Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. 2022 poz. 1964
- Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw – Sejm VIII kadencji, druk sejmowy Nr 2787
- Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, druk nr 2787 z 17 lipca 2018 r.
- Uzasadnienie projektu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, druk nr 1181
- Vammalle C., Bambalaite I.: *Fiscal rules for subnational governments: The devil's in the details*. OECD Working Papers on Fiscal Federalism 2021, no. 35, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/531da6f9-en>.
- van der Walle J.: *Decentralization in Brief*, KIT Information and Library Services (ILS), 2002, [http://www.kit.nl/frameset.asp?/specials/html/de\\_de-centralization\\_in\\_brief.asp&frnr=1&](http://www.kit.nl/frameset.asp?/specials/html/de_de-centralization_in_brief.asp&frnr=1&).
- Vipond R.C.: *Liberty and Community: Canadian Federalism and the Failure of the Constitution*, State University of New York Press, New York 1991.



- Vo D.H.: *The Economics of Measuring Fiscal Decentralisation. New Fiscal Decentralisation Indices*, UWA Business School. The University of Western Australia Discussion Paper 2008, no. 08.14.
- Wague M.: *Międzynarodowe kryzysy gospodarcze i ich konsekwencje*. *Ekonomika i Organizacja Gospodarki Żywnościowej* 2009, nr 78.
- Walasik A.: *Ekonomiczne rozumienie finansów publicznych*, [w:] *Innowacyjna gospodarka*, C.M. Olszak, G. Głód (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice 2018.
- Walasik A.: *Skłonność do konkurencji podatkowej*, *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu* 2017, 485.
- Walasik A.: *Zakres i metody konkurencji podatkowej między władzami lokalnymi*. *Studia Ekonomiczne* 2014, nr 198.
- Walczak P.: *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz dla jednostek samorządu terytorialnego*, CH Beck, Warszawa 2021.
- Westerlunda J., Prohl S.: *Panel cointegration tests of the sustainability hypothesis in rich OECD countries*. *Applied Economics* 2010, vol. 42(11).
- Wielgolaski M., Orzeł Z.: *Zarządzanie w opiece zdrowotnej. Praktyczny poradnik dla świadczeniodawców*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
- Wieliczko B.: *Federalizm fiskalny – wady i zalety*. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia* 2018, nr 2(92).
- Wigger B.U.: *A note on public debt, tax-exempt bonds, and Ponzi games*. *Journal of Macroeconomics* 2009, vol. 31(3), DOI: 10.1016/j.jmacro.2008.07.003
- Wiktorowicz J.: *Raport z badania nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce”*. Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego, Badania i Raporty 2020, 10. [https://www.nist.gov.pl/files/texts/1606897297\\_BADANIA%20I%20RAPORTY%2010%202020.pdf](https://www.nist.gov.pl/files/texts/1606897297_BADANIA%20I%20RAPORTY%2010%202020.pdf)
- Williams A.: *Moral Hazard in A Modern Federation*. *Journal of Post Keynesian Economics* 2021, vol. 44(2).
- Williamson O.E.: *The New institutional Economics: Taking Stock, Looking Ahead*. *Journal of Economic Literature* 2000, vol. 38(3).
- Wilson J.D.: *Theories of Tax Competition*. *National Tax Journal* 1999, vol. 52.
- Wilson J.D.: *Trade, Capital Mobility, and Tax Competition*. *Journal of Political Economy* 1987, vol. 95.
- Wilson J., Wildasin D.: *Capital tax competition: bane or boon*. *Journal of Public Economics* 2004, vol. 88(6).
- Wiśniewski M., *Ocena zdolności kredytowej gminy*, Difin, Warszawa 2011.
- Wiśniewski M., Zieliński J.: *Perspektywy finansowania zadań samorządu terytorialnego w Polsce za pomocą obligacji zielonych*. *Infos BAS* 2017, nr 15(238), [Infos\\_238.pdf](#)
- Właźlak K. (2006): *Podział kompetencji między państwo i region – zagadnienia wybrane, Samorząd Terytorialny*, nr 11.
- Wojnicki J.: *System konstytucyjny Albanii*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2007.
- Wójtowicz K.: *Indywidualny wskaźnik zadłużenia (IWZ) a bezpieczeństwo finansowe jednostek samorządu terytorialnego (JST)*. *Przedsiębiorczość i Zarządzanie* 2017, t. 18, z. 9, cz. 1.
- Wójtowicz K.: *Podział zadań publicznych między państwo a samorząd a problem zapewnienia stabilności fiskalnej jednostek samorządu terytorialnego*. *Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy* 2014, t. 40(4).
- Wójtowicz K.: *Prognozowanie skutków finansowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego a problem zapewnienia stabilności fiskalnej gmin w Polsce*, *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu* 432, 2016. DOI: 10.15611/pn.2016.432.18.
- Wójtowicz K.: *Samorządowe reguły fiskalne jako sposób przywracania stabilności finansów publicznych – doświadczenia państw UE*, *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu* 280, 2013.
- Wójtowicz K.: *System planowania przestrzennego a stabilność fiskalna polskich gmin*. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu* 404, 2015.

- Wójtowicz K.: *Udział w podatkach państwowych a problem stabilności fiskalnej jednostek samorządu terytorialnego w Polsce*. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio H Oeconomia* 2014, t. 48(2).
- Wójtowicz K.: *Udziały jednostek samorządu terytorialnego w podatkach państwowych*. *Studia BAS* 2021, nr 1.
- Wójtowicz K.: *Uwarunkowania i pomiar stabilności fiskalnej jednostek samorządu terytorialnego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2019.
- Wójtowicz K.: *Znaczenie wybranych czynników ekonomiczno-społecznych dla kształtowania stabilności fiskalnej gmin miejskich w Polsce*. *Folia Oeconomica Acta Universitatis Lodzianis* 2018, t. 2(334).
- Wolman H.: *Urban Fiscal Stress*. *Urban Affairs Review* 1992, vol. 27.
- World Business Council for Sustainable Development, "ESG – the business case", 2018.
- Wrede M.: *Tragedy of the Fiscal Common? Fiscal Stock Externalities in a Leviathan Model of Federalism*. *Public Choice* 1999, vol. 101.
- Wyciąg z Modelu Identyfikacji Funkcji Krytycznych, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Warszawa 2022, s. 3–8.
- Wykorzystanie łóżek szpitalnych w świetle prawidłowości rozliczeń kosztów działalności placówek medycznych (2003). Najwyższa Izba Kontroli, Nr ewid.: 93/2003/P/02/168/LWR, P/02/168.
- Wyplasz C.: *Fiscal Rules: Theoretical Issues and Historical Experiences, Fiscal Policy after the Financial Crisis*, ed. A. Alesina, F. Giavazzi (eds.), University of Chicago Press, Chicago 2013, <https://doi.org/10.7208/9780226018584-014>
- Wyrok Trybunału Konstytucyjnego (TK) z dnia 20 listopada 2019 r. Sygn. akt K4/17 (Dz.U. 2019 poz. 2331).
- Wyszkowska D.: *Samodzielność dochodowa jednostek samorządu terytorialnego – Polska na tle wybranych krajów Unii Europejskiej* *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio H, Oeconomia* 2017, t. 60, nr 5.
- Wyszkowska D., Wyszkowski A., Dziekański P.: *Polish Deal and financial autonomy of communes in Poland*. *Optimum. Economic Studies* 2022, vol. 3 (109).
- Yan Tang S., Rubio-Cortés G., Callahan R., Pisano M., McGrath M.: *Key Findings on Fiscal Sustainability for Local Governments in Southern California*. *National Civic Review* 2014, vol. 103(3), DOI: 10.1002/ncr.21201
- Yinger J.: *Capitalization and the Theory of Local Public Finance*, *Journal of Political Economy*, 1982, Vol. 90, No. 5.
- Zaleska M.: *System gwarantowania depozytów*, [w] *Świat bankowości*, Red. M. Zaleska, Difin, Warszawa 2018.
- Zalewski A.: *Decentralizacja a efektywność sektora publicznego*. *Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu* 2005, nr 1083.
- Zarządzanie długiem publicznym i płynnością jednostek sektora finansów publicznych. (2020). Najwyższa Izba Kontroli, KBF.430.004.2020, Nr ewid. 48/2020/P/19/013/KBFs. 64.
- Zarządzenie Nr 43/2020/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie szczegółowych warunków umów w systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej.
- Zawora J., *Samodzielność finansowa gmin w świetle uwarunkowań prawnych i samorządowych wydatków inwestycyjnych*. *Finanse Komunalne* 2014, nr 10.
- Zbroińska B.: *Wrażliwość budżetów publicznych i prywatnych na kryzys spowodowany pandemią Covid-19 na przykładzie polskiej gospodarki*. *Optimum. Economic Studies* 2022, nr 3(109).
- Zdrowie i ochrona zdrowia w 2020 roku. (2021). Warszawa-Kraków: Główny Urząd Statystyczny.
- Zerbib O.D.: *The effect of pro-environmental preferences on bond prices: Evidence from green bonds*. *Journal of Banking & Finance* 2019, vol. 98.
- Zeyneloglu I.: *Fiscal policy effectiveness and the golden rule of public finance*. *Central Bank Review* 2018, vol. 18(3).

- Zieliński J., *Systemy konstytucyjne Łotwy, Estonii i Litwy*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2000.
- Zioło M. (2012): Modelowanie źródeł finansowania inwestycji komunalnych a efektywność wydatków publicznych, CeDeWu, Warszawa.
- Zodrow G.R., Mieszkowski P.: *Pigou, Tiebout, property taxation, and the underprovision of local public goods*. *Journal of Urban Economics* 1986, vol. 19 (3).



## Spis rysunków i schematów

Rysunek 1.1. Hipotetyczne relacje między rządem a samorządami

Rysunek 2.1. Kategorie dochodów podatkowych JST a poziom lokalnej autonomii podatkowej

Rysunek 2.2. Ranking państw według indeksu autonomii lokalnej (LAI 2.0); średnia dla poszczególnych państw za lata 2015–2020

Rysunek 2.3. Ranking państw według poziomu lokalnej autonomii finansowej (FA); średnia dla poszczególnych państw za lata 2015–2020

Rysunek 5.1. Rozkład odsetka gmin ościennych, które zdecydowały się na obniżkę podatku od budynków mieszkalnych w podziale na gminy, które zdecydowały się na obniżkę podatku od nieruchomości oraz te, które utrzymały maksymalne ustawowe stawki.

Rysunek 8.1. Liczba samorządowych reguł fiskalnych i ich udział w całkowitej liczbie reguł fiskalnych w krajach UE w latach 1990–2021

Rysunek 8.2. Siła samorządowych reguł fiskalnych w poszczególnych krajach UE w roku 2021

Rysunek 9.1. Wyniki budżetu i wyniki bieżący budżetu JST w Polsce (w mln zł)

Rysunek 9.2. Struktura JST z deficytem części bieżącej budżetu (w%)

Rysunek 9.3. Korelacja między obecnością reguły salda budżetowego a wynikiem podsektora samorządowego UE

Rysunek 9.4. Saldo budżetu gmin i związków gmin (bez miast na prawach krajów związkowych) w Niemczech, według krajów związkowych (w mln EUR)

Rysunek 9.5. Udział gmin w deficycie w kraju związkowym Hesja

Rysunek 11.1. Cena handlu uprawnieniami EU ETS (1 tona CO<sub>2</sub>) w latach 2018–2023 w euro.

Rysunek 12.1. Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych na ochronę środowiska w krajach UE i Polsce

Rysunek 12.2. Udział dotacji w finansowaniu działań związanych z ochroną środowiska przez sektor samorządowy w Polsce na tle UE

Rysunek 12.3. Udział transferów kapitałowych związanych z ochroną środowiska przez sektor samorządowy w Polsce na tle UE

Rysunek 12.4. Wydatki na ochronę środowiska wg źródeł finansowania zgodnie z polską statystyką.

Rysunek 12.5. Wsparcie dla sektora samorządowego przez NFOŚiGW oraz WFOŚiGW

Rysunek 14.1. Dynamika zmian inflacji i PKB w Polsce latach 2019–2022 (u góry – kwartał/kwartał, na dole – rok/rok)

Rysunek 14.2. Dynamika zmian dochodów i wydatków ogółem *per capita* w gminach (bez miast na prawach powiatów) i w miastach na prawach powiatu w Polsce w latach 2020–2021 (2019=100, w %)

Rysunek 14.3. Dynamika zmian wybranych rodzajów dochodów *per capita* w gminach (bez miast na prawach powiatu) i w miastach na prawach powiatu w latach 2020–2021 (2019=100, w %)

Rysunek 14.4. Udział wybranych grup wydatków w wydatkach ogółem w latach 2019–2021 (po lewej – gminy bez miast na prawach powiatu, po prawej – mnp) – w %

Rysunek 14.5. Udział wydatków z wybranych działów klasyfikacji budżetowej w wydatkach ogółem w latach 2019–2021 (górze – gminy bez miast na prawach powiatu, dół – miasta na prawach powiatu) – w %

Rysunek 16.1. Saldo transakcji finansowych [w mln zł]

Rysunek 16.2. Luka płynności [w mln zł]

- Rysunek 17.1. Koncepcja badania – ujęcie graficzne
- Rysunek 17.2. Rozkład przestrzenny badanej populacji
- Rysunek 17.3. Mierniki kondycji budżetowej w gminach turystycznych i uzdrowiskowych oraz pozostałych gminach w latach 2017–2020
- Rysunek 18.1. Wartość zobowiązań ogółem oraz zobowiązań wymagalnych SPZOZ (w mln zł)
- Rysunek 18.2. Finansowanie świadczeń zdrowotnych (bez refundacji leków) na mieszkańca według województw (Panel A). Udział szpitali w formie spółek w sektorze publicznym (Panel B) w 2020
- Rysunek 18.3. Przychody i koszty wg typów szpitali w latach 2019–2021 (w mln zł)
- Rysunek 18.4. Wynik finansowy i zobowiązania wymagalne wg typów szpitali 2019–2021 (w mln zł)
- Rysunek 18.5. Udział wybranych pozycji kosztów operacyjnych w 2021 roku według typu szpitala
- Rysunek 18.6. Wskaźniki opisujące działalność operacyjną szpitali marszałkowskich
- Rysunek 18.7. Kondycja finansowa szpitali marszałkowskich – wybrane wskaźniki
- Rysunek 18.8. Wskaźnik ogólnego zadłużenia szpitali samorządowych (wybrane lata)
- Schemat 14.1. Periodyzacja kryzysów z lat 1857–2022
- Schemat 14.2. Rodzaje turbulencji w otoczeniu zewnętrznym JST w latach 2020–2022 i ich wpływ na poziom oraz strukturę dochodów i wydatków gmin
- Schemat 15.1. Zastosowanie procedury resolution a zwrot depozytów JST

## Spis tabel

- Tabela 1.1. Porównanie głównych zalet i wad centralizacji i decentralizacji
- Tabela 1.2. Wybrane miary stopnia decentralizacji
- Tabela 2.1. Modele/etapy amerykańskiego federalizmu – ewolucja
- Tabela 2.2. Korzyści i zagrożenia decentralizacji fiskalnej z perspektywy koncepcji federalizmu fiskalnego
- Tabela 5.1. Współczynniki korelacji punktowo–dwuseryjnej pomiędzy zastosowaniem obniżki podatku od nieruchomości w danej gminie a odsetkiem sąsiednich gmin, które stosują obniżkę podatku od nieruchomości.
- Tabela 5.2. Współczynniki korelacji Spearmana pomiędzy wielkością obniżek podatków od nieruchomości a średnią wielkością obniżek podatku od nieruchomości wśród gmin sąsiadujących.
- Tabela 5.3. Odsetek gmin, w których określoną liczbę razy wystąpił wzrost obniżek podatku od nieruchomości względem poprzedniego roku.
- Tabela 6.1. Dochody własne JST bez PIT i CIT w zł *per capita*; miary zróżnicowania w %
- Tabela 6.2. Subwencja oświatowa i dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej, razem w zł *per capita*; miary zróżnicowania w %
- Tabela 6.3. Dochody ogółem w zł *per capita*; miary zróżnicowania w %
- Tabela 6.4. Dochody własne JST – wpływy z PIT i CIT *per capita*; miary zróżnicowania w %
- Tabela 6.5. Dochody własne JST ogółem w zł *per capita*; miary zróżnicowania w %
- Tabela 6.6. Wybrane kategorie dochodów JST w mld zł
- Tabela 6.7. Subwencja wyrównawcza w zł *per capita*; miary zróżnicowania w %
- Tabela 6.8. Subwencja równoważąca w zł *per capita*; miary zróżnicowania w %
- Tabela 6.9. Wydatki bieżące w zł *per capita*; miary zróżnicowania w %
- Tabela 6.10. Wydatki ogółem w zł *per capita*; miary zróżnicowania w %
- Tabela 8.1. Liczba JST, które nie spełniały IWZ w okresie 2014–2021
- Tabela 9.1. Reguły salda budżetowego w krajach Unii Europejskiej
- Tabela 9.2. Dochody, wydatki i wynik podsektora samorządowego w Czechach (mld CZK)
- Tabela 9.3. Odsetek gmin z deficytem budżetu bieżącego w Słowacji, według krajów (w %)
- Tabela 10.1. Udział wydatków samorządowych w wydatkach sektora instytucji rządowych i samorządowych ogółem w gospodarkach V<sub>4</sub> (w %)
- Tabela 10.2. Dług publiczny w gospodarkach V<sub>4</sub> (w % PKB)
- Tabela 10.3. Wartości sald sektora JST w gospodarkach V<sub>4</sub>
- Tabela 10.4. Wartości wskaźnika luki pierwotnej w gospodarkach V<sub>4</sub>
- Tabela 10.5. Schemat Ponzięgo – wyniki empiryczne dla gospodarek V<sub>4</sub> (wyniki dla równania 3)
- Tabela 10.6. Schemat Ponzięgo – wyniki empiryczne dla V<sub>4</sub> (wyniki dla formuły 4)
- Tabela 11.1. Emisje zielonych obligacji w państwach UE
- Tabela 13.1. Projekty współfinansowane z funduszy Europejskich w latach 2014–2021 w ramach osi priorytetowej „Przejsście na gospodarkę niskoemisyjną”. (stan na 3.10.2022)
- Tabela 13.2. Udział wydatków na energię w wydatkach bieżących gmin na oświatę oraz roczna wartość tych wydatków w przeliczeniu na mieszkańca gminy w wieku przedprodukcyjnym w latach 2014–2021
- Tabela 13.3. Zmiany wydatków na energię w oświacie w przeliczeniu na mieszkańca gminy w wieku przedprodukcyjnym w latach 2014–2021 (dane w wartościach realnych z 2021 r.)

- Tabela 13.4 Porównanie wysokości wydatków na energię w oświacie w przeliczeniu na mieszkańca w wieku przedprodukcyjnym w 2019 r. dla gmin które w latach 2014–2017 otrzymały lub nie dotację na modernizację energetyczną
- Tabela 13.5 Porównanie zmian wydatków na energię w oświacie w 2019 r. w stosunku do 2014 dla gmin które w latach 2014–2017 otrzymały lub nie dotację na modernizację energetyczną
- Tabela 15.1. Możliwość oferowania określonych rodzajów rachunków bankowych dla JST
- Tabela 15.2. Zobowiązania polskich banków wobec instytucji samorządowych
- Tabela 15.3. Hipotetyczny poziom ochrony depozytów JST przez BFG (%)
- Tabela 15.4. Depozyty JST w BGK
- Tabela 15.5. Działania BFG wobec banków zagrożonych upadłością w latach 2016–2022
- Tabela 15.6. Interpretacja oceny końcowej BION według UKNF
- Tabela 16.1. Zestaw wskaźnik dla oceny płynności finansowej JST
- Tabela 16.2. Ryzyko finansowe w JST w latach 2016–2021
- Tabela 17.1. Koncepcja badania – ujęcie tabelaryczne
- Tabela 17.2. Struktura badanej populacji
- Tabela 17.3. Dochody własne na mieszkańca (w cenach stałych z 2020 roku, w zł) – podwójna różnica
- Tabela 17.4. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem (w proc.) – podwójna różnica
- Tabela 17.5. Wydatki majątkowe na mieszkańca (w cenach stałych z 2020 roku, w zł) – podwójna różnica
- Tabela 17.6. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem (w proc.) – podwójna różnica
- Tabela 17.7. Relacja długu do dochodów ogółem (w proc.) – podwójna różnica
- Tabela 17.8. Podwójne różnice w analizie z wykorzystaniem kryterium prawnego i kryterium funkcjonalnego
- Tabela 18.1. Statystyki opisowe wskaźnika ogólnego zadłużenia szpitali wojewódzkich (N = 106)
- Tabela 18.2. Wyniki estymacji panelu dynamicznego z wykorzystaniem 1378 obserwacji